Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

NAJER FOLKSBŁAT

פרייז 15 גראשען

היינט 10 זייטען

נייער פאלקסבלאט

№ 263	Łódź, Niedziela, 13 listopada 1932 r.	צענטער יאהרגאנג	לאדז, זונטאג, י"ד מרחשון תרצ"ג	№ 263

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — 224-71 אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל.

אונרוהען פון ענדעקישע סטודענטען

אין לעמבערג האבען די סטודענטען ווידערגעשלאגען יודען און אויסגעהאקט שויבען אין יודישע געשעפטען

לעמבערג, 12 (יט"א טעלעפאניש)

היינט פארמיטאג האבען די ענדעקישע סטודענטען אפגעריכט א תפילה נאך וואצלאווסקי'ן. נאך דער תפילה האבען זיי אנ'ערך פון 2 טויזענד מאן אפגעהאלטען א מיטינג, און דערנאך זיך געלאזט מיט א צוג איבער די יודישע גאסען און גענומען ברעכען שויבען און שלאגען די יודישע דורכגעהער.

די אנגעקומענע פאליציי האט זיי פונאנדערגעטריבען און 20 כוליגאנעס ארעסטירט.

די ענדעקישע סטודענטען זענען אוועק פארן בנין פון פאליטעכניקום און געוואלט דארט איינמויערן א טאוועל לכבוד וואצלאווסקי'ן, די פאליציי האט די טאוועל קאנפיסקירט צוליב דער אויפשריפט. א גרופע ענדעקישע סטודענטען זענען דאן אוועק אין די יודישע גאסען, געהאקט שויבען און געשלאגען די יודישע דורכגעהער. צווישען אנדערען זענען אויך אויסגעהאקט געווארען די שויבען אין די קאפעען: „ווארשאווא" ראמאן און לובר. ס'איז צושלאגען געווארען דער יודישער זשורנאליסט רעטייז. א גרופע דעמאנסטראנטען זענען אוועק פאר דער רעדאקציע פון „כווילא" און געוואלט זי דעמאלירען, פאליציי האט פונאנדערגעטריבען דעם עולם און עטליכע פערזאן ארעסטירט.

7 אין אווענד האבען די ענדעקעס געפרובט בעניייען די דעמאנסטראציעס, די פאליציי האט זיי אבער פונאנדערגעטריבען. 30 פערזאן זענען ארעסטירט געווארען.

אדוואקאט
עדמונד
מאשקאווסקי
האט זיך איבערגעצויגען אויף
פיעטריקאווער 106

פאר גאלד, ביזשוטעריע
און לאמבארד-קוויטעס
צאהלט די העכסטע פרייזען
אידזידאר פיאלקא, פיעטריקאווער 7

בעפאלען יודען אויף די מערק

איז פויזנער קאנט

צוואנציג לאדזער יודען פערוואונדעט

סטאראגארד, 12 (י.ט.א. טעלעגר.)

כוליגאנעס זענען בעפאלען די יודישע סוחרים אויפ'ן מארק און זיי מערדערליך געשלאגען. די פאליציי האט שנעל אינטערווענירט און די כוליגאנעס צוטריבען.

פאלגענדע לאדזער יודען, פויזנער פאהרער ווענען פערוואונדעט געווארען: די ברידער בערל, משה און יחזקאל זיידהאף, ברידער עפשטיין, גרינשטיין, סאלאמאן, גראסמאן און אנד. צוזאמען פערוואונדערט 20 לאדזער יודען.

בוג, 12 (יט"א טעלעגראפיש)

ווען יודען זענען דינסטאג געקומען אויפ'ן מארק, האבען זיי בעמערקט אויף די שילדען פון די יודישע געשעפטען אויפשריפטען: „קויפט נישט ביי יודען, יודען זענען היינט".

א קריסטליכע פרוי האט אויפמערקזאם געמאכט די יודען, זיי זאלען זיין פארזיכטיג, זי האט געהערט ווי כוליגאנעס האבען צווישען זיך גערעדט, אז מ'וועט די יודען אנלערנען שכל.

דעם זעלבען טאג 3 נאכמיטאג, האבען כוליגאנעס ארומגערינגעלט דעם מארק און גענומען שלאגען די יודען.

ס'איז אנגעקומען פאליציי מיט'ן פאליציי-קאמיסאר און די כוליגאנעס פונאנדערגעטריבען. ווען די יודען זענען אהיימגעפאהרען, זענען זיי פון די כוליגאנעס בעווארפען געווארען מיט שטיינער.

זאל פילהארמאניע
נארוטאוויטשא 20

מיטוואך, דעם 16-טען ליסטאפאד, פינקטליך 9 אווענד, וועט פארקומען
איינאיינציגער רעליגיעזער קאנצערט

זאל פילהארמאניע
נארוטאוויטשא 20.

פון וועלט - בעריהמטען
אויבער-קאנטאר
פון ווארש; סינאגאגע ר'

משה קוסעוויצקי

וועלכער וועט אויספיהרען
תפלות,
פאלקס-לידער
און אפערן-אריעס
פון זיין נייען רעפערטואר

ביים קלאוויר: פר' ליכטערמאן-דאווידאוויטש

6069

צוליב דעם 10-טען יאהרצייט פון חזן-קאמפאזיטאר ר' אברהם דוב בירנבוים ז"ל, וועט משה קוסעוויצקי זינגען א קאפיטעל תהלים און מאכען א הזכרה נאך דעם פערשטארבענעם.

ביל עטען צום פרייז פון 1,09 זל. שוין צו בעקומען אין קאסע פון פילהארמאניע טעגליך, פריה פון 11 ביז 2 א זייגער און נאכמיטאג פון 5 ביז 7 א זייגער.

הוי נפלה עטרת ראשנו

נאך לאנגע שווערע ליידען איז פרייטאג געשטארבען און דעמזעלבען טאג צו קבורה געקומען אין עלטער פון 62 יאהר מיין ליבער מאן, אונזער טייערער און אונפערגעסליכער פאטער, שוויגערפאטער, גראספאטער, שוואגער, ברודער און אנקעל

נ"ע נח יוסף בן ר' עקיבא יעקב ז"ל רעמבעלינסקי

(געוואוינט לימאנאווסקיעגא 18)

וועגען וואס עס טיילען מיט אין גרויס צער די טיפטרויערנדע הינטערבליבענע.

7007

אויגען-קליניק
מיט שטענדיגע בעטען פון
Dr. B. Donchin
פיעטריקאווער 90, טעל. 72-221
נעהמט אן שטענדיגע אויגען-קראנקע (צוועק אפעראציע א.ז.וו.), ווי אויך אמבולאטארישעס פון 9–1 און פון 4 ביז 7.30 אווענד.
1640

וויכטיג נייעס פאר מחותנים!

אויב איהר האלט ביי חתונה מאכען אייערע קינדער. אזוי געהט נישט דינגען פריהער קיין זאל ביז איהר וועט נישט קומען צו ערשט זעהען דעם פויש ערשטקלאסיגען רעמאנטירטען

ווארשאווער זאל, פאלודניאווא 36

וועלכער איז געווארען איינגעארדענט ספעציעל אויף חתונות און חינוך'ס און אויף פערשידענע פערוויילונגען אדער אויף פארציעס-חתונות אויף די בעסטע בעדינגונגען צו די צוגענגליכסטע פרייזן.

צו אינפארמירן זיך טעגליך פון 7 פרי–10 אווענד אין ווארש. זאל פאלודניאווא 36

הזכרה

היינט זונטאג, דעם 13-טען נאוועמבער 1932, 12 א זייגער בייטאג קומט פאר אויפ'ן בית-החיים א הזכרה און די ענטהילונג פון דער מצבה פון אונזער אונפערגעסליכען, יונג פערשטארבענעם זוהן

נ"ע הערשל (העניעק) קופערמינץ

צו וועלכער אלע קרובים, פריינד און בעקאנטע ווערען געבעטען צו קומען

9669

די עלטערן

מוראַדיגע נאַטור-קאַטאַסטראָפע אין קובא

אומגעקומען 2500 מענשען. — פערניכטעט די שטאָט סאַנטאַ-קרוז. — הוראַגאַנען אין שפּאַניען, איטאַליען, אויסטראַליען און אַמעריקאַ

פּ אַ ר י ז, 12 (ספּ. טעל.)

פון שפּאַניען, איטאַליען, דרום-אַמעריקאַ און אויסטראַליען קומען אָן ידיעות וועגען גרויסע ערד-ציטערנישען. נישט ווייט פון וואַלענציאַ זענען 11 דערפער חרוב געוואָרען פון אַ שטורם-ווינט. ביי רעדזשיאַ-קאַלאַבריאַ זענען אומגעקומען 16 פישערס.

אויפ׳ן אינזעל קובאַ ווילדעוועט אַ הוראַגאַן, פון וועלכען ס׳זענען שוין אומגעקומען טויזענד מענשען. די שטאָדט סאַנטאַ-קרוז איז כמעט אָפּגע-מעקט געוואָרען פון דער ערד.

אויפ׳ן אַרכיפּעלאַג טואַמאָטו ווילדעוועט זייט 2 טעג אַ מוראַ׳דיגער ציקלאָן. די שיף „וואַלידאַ“ מיט 40 פּאַסאַזשירען און מאַטראָזען איז אונטער-געגאַנגען. די שיף „פּירי“ שיקט אַרויס אַלאַרמען נאָך הילף. אין מעלבורן הערט מען די דאָזיגע סיג-נאַלען. אין עטליכע שטעדט פון אַרגענטינע האָט מען דערפּיהלט אַנ׳ערציטערניש.

נ י ו - י אָ ר ק, 12 (ספּ. טעל.)

די צאָהל קרבנות פון הוראַגאַן אויף קובאַ שטייגט איבער העכער טויזענד פּערזאָן. דער הו-ראַגאַן האָט זיך געטראָגען 200 מייל אין אַ שעה. די דאַמבעס אין דער פּראָווינץ פּרינציפּ זענען אַראָפּגעטראָגען געוואָרען און די כוואַליעס האָבען פערגאָסען גאַנץ סאַנטאַ קרוז.

פיל פּלאַנטאַציעס פון באַנאַנען זענען חרוב געוואָרען.

נ י ו - י אָ ר ק, 12 (ספּ. טעל.)

די צאָהל דער׳הרג׳עטע בעת דעם הוראַגאַן אויפ׳ן אינזעל קובאַ שטייגט איבער 2500 מענ-שען.

וו אַ ל ע נ ס י אַ, (ספּ. טעל.)

אַ מוראַ׳דיגער הוראַגאַן האָט זיך אַריבער-געטראָגען איבער אַ רייהע שטעטלעך און דערפער. ביים ברעג האָט מען געפונען 2 טויטע קערפּערס פון פישער. ס׳פעהלען ידיעות וועגען אַ רייהע שי-פען, וואָס זענען אַרויסגעפאָהרען אין ים.

נ י ו - י אָ ר ק, 12 (ספּ. טעל.)

פערגאַנגענע נאַכט איז איבער די ברעגעס פון שטאַט ניו-יאָרק אַדורכגעגאַנגען אַ שרעקליכער הוראַגאַן, וועלכער האָט דערגרייכט אַ שנעליגקייט פון 65 קילאָמעטער אויף אַ שעה.

דער הוראַגאַן האָט אָנגעמאַכט אין פּאָרט און אויף די ברעגעס אומגעהויערע שאָדענס. אי-בער 200 פּערזאָן, וועלכע האָבען זיך געפינען אויפ׳ן ברעג בעת דער שטורם האָט אָנגעצויגען האָבען קוים אָפּגעראַטעוועט דאָס לעבען.

הוגדערטער הייזער אויף די זומערוואוינונ-גען זענען צושמעטערט געוואָרען דורכ׳ן ווינט. אַ גרויסע צאָהל מענשען זענען אומגעקומען.

אויף קומען צו הילף די געליטענע איז מאָבילי-זירט געוואָרען די גאַנצע סאַניטאַר און מיליטער-פּאָליציי.

פרייטאָג, דעם 18 נאָוועמבער ד. י.

גראַנדיעזער טעאַטער-אָוונט

אין „פילהאַרמאָניע“

פּרטים מאָרגען

פרייטאָג, דעם 18 נאָוועמבער ד. י.

ערקלערונג פון ענגלישן אויסערן-מיניסטער

איז זעהר גוט אויפגענומען געוואָרען אין דייטשלאַנד

ב ע ר ל י ן, 12 (ספּ. טעל.)

די נעכטיגע ערקלעהרונג פון ענגלישען אויסערן-מיניסטער סימאָן וועגען גלייכבערעכטיגונג פון ענטוואָפנונג איז דורך די דייטשע מאַסגעבענדע קרייזען אויפגענומען געוואָרען מיט צופרידענהייט. סימאָנ׳ס רעדע האַלט מען אַלס נייעם עטאַפּ צו רע-ווידירען דעם ווערסאַילער טראַקטאַט. דער זין פון סימאָנ׳ס ערקלערונגען איז געווען דער וואָס ער אָנערקענט די גלייכבערעכטיגונג פון ענטוואָפנונג פאַר דייטשלאַנד.

נייער יאַפּאַנישער אַמבאַסאַדאָר אין מאָסקווע

מ אָ ס ק וו אַ, 12 (ספּ. טעל.)

אַלס נייער יאַפּאַנישער אַמבאַסאַדאָר אין מאָסקווע איז בעשטימט געוואָרען אָטאָ. דער געוו. אַמבאַסאַדאָר היראָטאַ איז צוגעטיילט געוואָרען צום אויסערן-מיניסטעריום אין טאָקיאָ. די ענדע-רונג ווערט אויסגעטייטשט אַלס אָנקניפּונג פון פריינדשאַפטליכע בעציהונג צווישען סאָוויעטען און יאַפּאַן.

געשטאָרבען דער אַרבייטער-טוער בנימין פייגענבוים

נ י ו - י אָ ר ק, 12 (י.ט.א. טעלעגראַפיש).

אין עלטער פון 72 יאָהר איז דאָ געשטאָר-בען דער בעקאַנטער יודישער אַרבייטער-טוער און פּובליציסט בנימין פייגענבוים.

אָקופּירט דעם לאָקאַל פון דער „יודישער אַגענץ“ אין ירושלים

לעהרערס פאָדערען אויסצוצאָהלען זיי די שכירות

י ר ו ש ל י ם, 12 (יט״א טעלעגראַפיש) אין לאָקאַל פון דער יודישער „אַגענץ“, זענען היינט געקומען הונדערטע לעהרער׳ס פון די געשלאָסענע שולען. און געפאָדערט, מ׳זאָל זיי אויסצאָהלען די שכירות פון מאַי ביז אויגוסט 1932, די לעהרערס האָבען דערביי אָקופּירט דעם לאָקאַל און קיינעם נישט אַרויסגעלאָזט. דעם עקזעקוטיוו-מיטגליד סע-נאַטאָר, האָבען זיי געהאַלטען פערשפּאַרט ביז שפּעט ביינאַכט. קוים ס׳איז איהם געלונגען זיך צו בעפרייען.

די לעהרער האַלטען ווייטער אָקופּירט דעם לאָקאַל.

אכטונג

אין צוזאַמענהאַנג מיט דעם אַנאָנס אין „נייעם פאָלקסבלאַט“ פון פרייטאָג דעם 11/XI ד. י. פון

ה׳ איזביצקי,

שטימט נישט מיט דער ווירקליכקייט.

מיר ערקלערען, אַז מיר האָבען איהם שוין לאַנג אָבגעגעבען דער פּראָקוראַטור.

די ספּראָווע איז אונטער׳ן נומער S. 2/453 פאַר זיין גוטע סחורה.

מיט אַכטונג

8869 שעפלער און לאַנדסבערג

פאָלקס-אוניווערזיטעט

ביי דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע אין לאָדז.

היינט, זונטאָג, ד. 13/11. 8.30 אָוונט קומט פאָר אין לאָקאַל פון דער ציוניסטישער אָרגאַ-ניזאַציע, שרודמיעסקאַ 29

אַ פאָרלעזונג

א.ד.ט. „יודישע ווירטשאַפט (די ראָטשילדס“

רעפערענט: ד״ר משה פריליך

די נייע טאַנץ-שולע

פון ב. ליבאָוויטש

פּאָלודניאָוואַ 36

הויבט אָן אַ נייעם קורס, אָבער נאָר מיט יודישע געזעלשאַפט לאַנג און קורץ-געקליידעטע.

איינשרייבונגען פון שילערינס און שילער קומען פאַר טעגליך פון 7 ביז 10 אָוועגד. שבת און זונטאָג פון 11 פריה ביז 10 אָוועגד.

מיט אַכטונג

דיפּלאָמירטער טאַנץ-לעהרער

ב. ליבאָוויטש.

Dr. Szymon Grinberg

צוריקגעקעהרט

וואוינט יעצט פּילסודסקיעגאָ 55

טעל. 168 58. (פריהער פּאָלודניאָוואַ 20)

נעהמט אָן פון 8—9.30 און פון 4—6 נאָכמיטאָג.

קויפט ביי אונזערע אַנאָנסען-געבערס

קליינהענדלער-פעראיין אויף דער שטאָט לאָדז, פּיעטריקאָווער 6.

זונטאָג, דעם 27 נאָוועמבער 1932, 5 אַ זייגער אָוונד צום ערש-טען טערמין און 7 אָוונד צום צווייטען טערמין קומט פאָר

די אַלגעמיינע פערזאַמלונג

ביי פאָלגענדער טאָג-אָרדנונג: 1) וואַהלען פון אַ פּאָרזיצער; 2) טעטיגקייטס-בעריכט; 3) קאַסע-בעריכט; 4) בעריכט פון דער רעוויזיאָנס קאָמיסיע; 5) וואַהלען פון אַ נייע פערוואַלטונג.

7002 די פערוואַלטונג.

בעקאַנטמאַכונג.

דערמיט האָבען מיר דעם כבוד מיטצוטיילען דער געעהרטער קונדשאַפט, אַז מיר האָבען ע ר ע פ ע נ ט אַנ׳ערשטקלאַסיגען

דאַמען-שניידער-אַטעליר

ווי אויך ספּעציעל פון פעלץ-וואַרען א. ס.

J. LIEBHABER i I. ZYSMAN

אויף 8 קאַמיענאַ 8

און פיהרען אויס זעמטליכע בעשטעלונגען לויט די נייעסטע אויסלענדישע מאָדעלען צו זעהר ביליגע פּרייזען ! .·. ערשטקלאַסיגע אויספיהרונג ! רעיעלע און פּינקטליכע בעהאַנדלונג! .·. קומט און איבערצייגט אייך

Dr. med. J. SCHORR

פון IWONICZ

ספּעציאַליסט

פאַר האַרץ און סקלעראָזע-קראַנקהייטען

וואוינט יעצט אין לאָדז

גדאַנסקאַ 11, טעל. 226-85

נעמט אָן טעגליך פון 4—6 נאָכמיטאָג. 9789

זאַליוזען

האָלצערנע צו ווישטאַוועס און פענסטער אַרבייט אויס די מעכאַנישע טיש-לעריי פאַר ל אָ ד ז און פּראָווינץ צו פאַבריקס-פּרייזען באַזאַרנע 6. טעל. 242-16. 7001

Dr. med. H. KRAUSKOPF

אַקושעריע און פרויען-קראַנקהייטען

זגערזשער 15, טעל. 113-47

נעמט אָן פון 4 ביז 7 אָוונט.

זונטאָג, דעם 27-טען נאָוועמבער 1932, 3 אַ זייגער נאָכמיטאָג קומט פאָר אין פעראיינס-לאָקאַל זשעלאָנאַ 23 די

אַלגעמיינע פערזאַמלונג

פון דער יודישער געזעלשאַפט צו ערטיילען הילף טויב-שטומע א. נ. „עזרת אלמים“

מיט פאָלגענדער טאָג-אָרדנונג: 1) ערעפנונג פון דער פערזאַמלונג; 2) וואַהל פון אַ פּרעזידיום; 3) טעטיגקייטס-בעריכט פאַר׳ן יאָהר 1931; 4) פּרעלימינאַר פאַר׳ן יאָהר 1932; 5) פאָרלעזען דעם פּראָטאָקאָל פון דער רעוויזיאָנס-קאָמיסיע; 6) פאָרשלאָגען פון דער פערוואַלטונג און פון די פעראיינס-מיט-גלידער; 7) וואַהלען פון אַ נייער פערוואַלטונג און רעוויזיאָנס-קאָמיסיע.

פאַלס ס׳וועט נישט ערשיינען די גענוגענדע צאָהל מיטגלידער, פאָרגע-זעהען אין פּאַר. 29 פון פעראיינס-סטאַטוס, וועט די פערזאַמלונג פאָרקומען צום צווייטען טערמין דעמזעלבען טאָג 5 אַ זייגער נאָכמיטאָג און וועט גילטיג זיין ביי יעדער צאָהל מיטגלידער.

6992

מעלדונג.

אויף די פיל אָנפראָגען פון די עלטערן אין לאָדז, און פון דער פּראָווינץ זענען מיר מודיע, אַז אין אונזער פאַרמיטאָג-שול זענען שוין אַלע קלאַסען בעזעצט.

דאַגעגען איז נאָך פריי אַ בעגרענעצטע צאָהל פּלעצער אין דער

שול פאַר האַנדעל און ווירטשאַפט

און אויך אין דער נאָכמיטאָג-שול אין אַלע קלאַסען.

מיט גרויסע הנחות

די ליטונג פון די „בית-יעקב“-שולען

אין לאָדז שרודמיעסקאַ 32 טעל. 170-28

„לינת-הצדק“ לאָדז צעגעלניאַנאַ 17

דער פּיזיקאַליש טעראַפּישער קאַבינעט

איז טעגליך טעטיג פון 11—1 און 4—6 אָוונד און געפינט זיך אונטער׳ן אויפזיכט פון אַ דאָקטאָר-ספּעציאַליסט. קוואַרץ-לאַמפּען, דיאַטערמיע, סאָללוקס, עלעקטרישע בעדער.

Dr. Wajnberg

ספּעצ. פון האַרץ-און לונגען-קראַנקהייטען

ציגעל-גאַס 11, טעל. 126-02

נעמט אָן פון 9—10 פריה, 3—4 און 8—9 אָוונד

אלגעמיינער שטרייק אין דער שווייץ

נאך די בלוטיגע קאמפען אין גענף

גענף, 12. (ספ. טעל.)

דער 4-שעה'דיגער גענעראל-שטרייק וועלכען עס האבען פראקלאמירט די ארבייטער-פאראיינען אין לאזאן האט זיך פולשטענדיג איינגעגעבען. אלע ארבייטער האבען געשטרייקט ביז נאכמיטאג.

אין אלע שווייצארישע שטעט איז ארויס עס געווארען א פערבאט אייבצוארדנען מאניפעסטאציעס. נישט געקוקט דערויף האבען די ארבייטער פארטייען גערופען פראטעסט-פערזאמלונגען. די געפער טורמע וואו מען האט איינגעזעצט דעם סאציאליסטישען ראטמאן ניקאל, ווערט שטארק בעוואכט, ווייל מען ריכט זיך אויף דעמאנסטראציעס פאר דער טורמע. עס איז אויך ארויסגעגעבען געווארען א בעפעהל צו ארעסטירען די פיהרער פון די קאמוניסטען לעבע און טרישעט, וועלכע בעהאלטען זיך. ערגעץ די צאהל פון די דערהרגעטע דערגרייכט שוין 12, זעקס שווער-פערוואונדעטע ראנגלען זיך מיט'ן טויט.

די רעגירונג האט ארויסגעגעבען א קאמוניקאט אז מען האט צום מיליטער געשאסען פון די פענסטער, ווען פון דער מאסע האט מען געשאסען אויפ'ן מיליטער און געשאסען די פאליציי אין די אויגען פעפער. וואס די דעמאנסטראנטען האבען מיט זיך געהאט מיטגעבראכט אין זעקלעך.

קיין ביידע צוזאמענשטויסען מיט דער פאליציי און מיליטער זענען נישט פערצייכענט געווארען.

גענף, 12. (ספ. טעל.)

אין די סאציאליסטישע פראטעסט-דעמאנסטראציעס האבען זיך אויך בעטייליגט קאמוניסטען. אין א רעדע צו דער מאסע וועלכע איז געווען פערזאמעלט פאר דער פארלאמענט-געביידע האט דער קאמוניסטישער פיהרער געזאגט:

אין איצטיגען מאמענט זענען מעהר נישט פאראן קיין רייבונגען צווישען די סאציאליסטען און קאמוניסטען. מיר מוזען פעראייניגען אונזערע קרעפטען כדי ארויסצורופען א רעוואלוציע, וועלכע זאל זיך פערוואנדלען אין א וועלט-רעוואלוציע".

גענף, 12. (ספ. טעל.)

היינט האט זיך אנגעהויבען אן אלגעמיינער שטרייק דער בעשלוס איז בעטען אנגענומען געווארען דורך דער מעהרהייט פארשטעהער פון די פראפעסיאנעלע פעראיינען. פאליציי האט בעזעצט דעם וואקזאל און די פאסט.

אורטייל פון די בעקער-טעראריסטען

הויפט-בעשולדיגטער פערמשפט אויף 10 יאהר טורמע

וו א ר ש א, 12 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט)

היינט איז ארויסגעטראגען געווארען דער אורטייל אין פראצעס געגען די בעקער-ארבייטער, וועלכע האבען בשעתו ערמארדעט דעם בעקער אברהם נויערמאן, דער הויפט-בעשולדיגטער לוקסענבורג אין פערמשפט געווארען אויף 10 יאהר טורמע, 2 אנדערע קרוקמאן און קראזי צו 4 יאהר.

ארץ-ישראל-מאנדאט אין גענף

וועגען פרענטש-בעריכט ווערט נאך נישט גערעדט

ג ע נ ף, 12 (יט"א טעלעגראפיש) דער הויך-קאמיסאר וואיקאפ, האט היינט אפגעהאלטען א קאנפערענץ מיט'ן פארשטעהער פון דער יודישער „אגענץ".

קיין גענף איז היינט געקומען דער פארשטעהער פון דער „אגודה" גודענהיים, וועלכער וועט פאר דער מאנדאט-קאמיסיע פארשטעלען די שטעלונג פון דער „אגודה".

* * *

ג ע נ ף, 12 (יט"א טעלעגראפיש)

ווי דער יט"א-פארשטעהער דערוואוסט זיך, האט דער הויך-קאמיסאר אויף דער זיצונג פון דער מאנדאט-קאמיסיע געגעבען ערקלערונגען וועגען ארץ ישראל און וועגען דעם לעגיסלאטיווען ראט, וואס זאל געעפענט ווערען אין יאהר 1933. צווישען אנדערען האט דער הויך-קאמיסאר געזאגט, אז די מאנדאט-מאכט וועט זיך בעמיהען, אז קיינער פון די צדדים, נישט די אראבער און נישט די יודען זאלען האבען די איבערמאכט. די רוה אין לאנד וועט גאראנטירט ווערען, און אז דער מאנדאט וועט ווייטער אויסגעפיהרט ווערען.

בנוגע דעם פרענטש-בעריכט, האט דער הויך-קאמיסאר נישט געגעבען קיין שום ערקלערונגען. ער האט דאס פערענטפערט דערמיט, וואס צום פרענטש-בעריכט זענען נאך נישט אפגעגעבען געווארען קיין בעמערקונגען פון די צדדים — פון אראבער און יודען.

„איצט וועל איך אפשר זיין א ביסעל גליקליכער"

ארימע און קראנקע פרוי דערוויסט זיך, אז זי האט געוואונען 40 טויזענד דאלאר

ל ע מ ב ע ר ג, 12 (ספ. טעל.)

מען האט ענדליך אויסגעפינען די געווינערין פון דער לעצטער דאלארוואקע-ציהונג. דאס איז דאס ארימע מיידעל קאטאזשינא ביעלינסקא. זי ליגט אין א לעמבערגער שפיטאל. א פאליציי-אגענט האט אהין אראפגעבראכט איהר ברודער און זיי האבען איהר אנגעזאגט די בשורה וועגען איהר געווינס. זי האט אויף דעם הויך געענטפערט: „א, איצט וועל איך אפשר זיין גליקליכער". אין שפיטאל האט עס געמאכט א גרויסען איינדרוק אויף אלע קראנקע.

ענדעקישע סטודענטען דראהען מיט א הונגער-שטרייק

ארעסטירט דעם געוו. פרעזעס פון ענדעקישע „בראטניא פאמאץ"

וו א ר ש א, 12. (טעלעפאניש).

אין צוזאמענהאנג מיט די געשעהענישען ביי די סטודענטען איז אויך ארעסטירט געווארען דער געוועזענער פרעזעס פון ענדעקישען „בראטניא פאמאץ", קורציוס. דערווייל האט מען נאך די ארעסטירטע נישט בעפרייט.

בעכטען פריה איז געווען אין קריסטליכען סטודענטישען הויז אויף אכאטע זעהר טומלדיג, די שטימונג איז א צעררייצטע, די ענדעקעס האבען גערופען דעם עולם צום דעמאנסטרירען און גאס געגען די ארעסטען. עס איז דארט אויך דערגאנגען צו געגענזייטיגע קלעפעריי געשלעגען, היינט גייט די ענדעקישע דעלעגאציע צו דער מאכט וועגען בעפרייען די ארעסטירטע.

* * *

עס איז נעכטען בעפרייט געווארען דער פאר-זעס פון ווארש. „בראטניא פאמאץ" וואגלינסקי, וועלכער איז נעכטען ארעסטירט געווארען.

* * *

די ארעסטירטע סטודענטען פאדערען אז עס זאל צו זיי קומען דער פראקוראר, זיי דראהען אז זיי וועלען זיך אפזאגען אויפצונעהמען עסען.

אויסגעהאקט די שויבען אין די רעדאקציעס פון די ענדעקישע צייטונגען

ווארשא, 12. (טעלעפאניש).

פרייטאג צעהן אין אווענד האבען אומבעקאנטע אויסגעהאקט די שויבען אין „נאז. ווארשאווסקא" אויף זגאדע 5. און אין א.ב.צ. אויף זגאדע 1. די דאזיגע שויבען-האקעריי האט, ווארשיינליך א שייכות מיט די געשעהענישען ביי די סטודענטען.

* * *

די בעכטיגע „גאז. ווארשאווסקא" שרייבט וועגען איהרע אויסגעהאקטע שויבען אזוי:

„א גרופע פון צעהן „מארשירענדיגע" מענשען האט א שאט געטון א האגעל שטיינער אין די פענסטער און קאנטאר פון דער רעדאקציע. 4 שויבען זענען צעבראכען געווארען. עס איז צושעריגט געווארען די ליכט-רעקלאמע „גאזעטא ווארשאווסקא", מאכענדיג דעם דאזיגען „אויפטו" איז די גרופע כוליגאנעס זיך פונאנדערגעלאפען אין פערשידענע זייטען, ווי בעקאנט האט אונזער צייטונג אנגעהויבען מיט עטליכע טעג צוריק א שארפע קאמפאניע געגען אומעהרליכע מאכינאציעס פון א טייל צייטונגס-פערשפרייטער. עס איז דא נ'ערנסטער חשד, אז דער אנפאל איז אן ענטפער אויף די דאזיגער קאמפאניע"...

אזוי פערטייטשט די „גאזעטא ווארשאווסקא" די שטיינער אין איהרע פענסטער.

פראפ. בארטעל אין ווארשא

קאנפערירט מיט'ן בילדונגס-מיניסטער

וו א ר ש א, 12 (טעלעפאניש)

היינט האט אין ווארשא געווייטל דער געוו. טרעמיער פראפ. בארטעל. ער האט אפגעהאלטען א קאנפערענץ מיט'ן בילדונגס-מיניסטער. אין אווענד איז פארגעקומען א גלעזעל טיי ביים פרעמיער פריסטאר, וואו ס'זענען ארומגערעדט געווארען פערשידענע פאליטישע פראגען.

הונגער-שטרייק אין די פרייסישע טורמעס

ב ע ר ל י ן, 12 (ספ. טעל.)

אין די פרייסישע טורמעס אין בילעפעלד, וועזערמינדע, גראס-סטרעליץ און בערנעדארף איז אויסגעבראכען א הונגער-שטרייק. די ארעסטירטע פראטעסטירען געגען איינפיהרען דעם נייעם פערשארפטען תפיסה רעגולאמין.

סענאטאר באראה וועט מעהר נישט זיין

פארזיצער פון דער אויסערן-קאמיסיע

נ י ו-י א ר ק, 12 (ספ. טעל.)

צוליב דעם וואס די דעמאקראטען האבען אפגעהאלטען א נצחון איבער די רעפובליקאנער ביי די פרעזידענטען-וואהלען, וועלען אלס פארזיצענדע פון די סענאט-קאמיסיעס איצט בעשטימט ווערען דעמאקראטען, אזויארום וועט אויך סענ. באראה רעזיגנירען פון זיין אמט אלס פארזיצענדער פון דער אויסערן-קאמיסיע.

פראנצויזישער ענטוואפנונגס-פלאן

ווערט שוין איבערגעגעבען דער ענטוואפנונגס-קאנפערענץ

פ א ר י ז, 12 (ספ. טעל.)

נעכטען איז שוין ענדגילטיג פערטיג געווארען דער פראנצויזישער ענטוואפנונגס-פלאן. דער פרעזידענט האט שוין אויף איהם געגעבען זיין הסכם. מאנטאג וועט דער פלאן בעשטעטיגט ווערען פון מיניסטערען-ראט און דינסטאג וועט ער איבערגעגעבען ווערען דער ביורא פון דער ענטוואפנונגס-קאנפערענץ אין גענף.

מאשין-מצות

ווערט געבאקען אלע טאג פרישע און דינבע ווי אויך מצה-מעהל, אייער-פערפל און סוכארקעס

לויט קארלסבאדער סיסטעם.

מיר עמפפעהלען צו יעדער צייט אונזערע גוט-בעקאנטע און

אלערליי פרישע געבעקסען פון אונזער איבעראל-בעוואוסטער

צוקערניע

ב. ווייבנבערג

38 פיעטריקאווער 38

טעל. 143-82

רעגירונג פון נאציאנאלער קאנצענטראציע וויל שאפען דער קאנצלער פאן-פאפען

קאמוניסטען פערלאנגען צונויפצורופען דעם רייכסטאג — ס. ד. נעמט אן א שארפען קאמף

ב ע ר ל י ן, 12. (ספ. טעל.)

די קאמוניסטישע פראקציע האט זיך געווענדעט מיט אן אפיציעלען בריף צום רייכסטאג-פרעזידענט געריננ, אין וועלכען זי פאדערט תיכף צו רופען דעם רייכסטאג, די קאמוניסטישע פראקציע האט אויך געמאלדען איהר פראיעקט פון א טאג-ארדנונג: 1) אומצוטרוי-וואטום פאר דער פאפען-רעגירונג; 2) אפשאפען די דעקרעטען און די אורטיילען פון די שנעל-געריכטען און 3) אפשאפען דעם פערבאט איינצוארדנען אנטי-מלחמה-מאניפעסטאציעס.

ב ע ר ל י ן, 12. (ספ. טעל.)

היינט הויבט אן פאן פאפען אונטערהאנדלונגען מיט די רעכטע פארטייען וועגען שאפען א רעגירונג פון „נאציאנאלע קאנצענטראציע", די ערשטע שמועסען וועט ער האבען מיט די היטלעריסטען.

ב ע ר ל י ן, 12. (ספ. טעל.)

דער צ.ק. פון דער ס.ד. פארטיי האט אנגענומען א בעשלוס צו בעקעמפען אמשארפסטען די איצטיגע רעגירונג און איהרע פלענער, די טעג וועט די ס.ד. פראקציע אויסארבייטען א רייה פארשלאגען פאר דער ערשטער זיצונג פון רייכסטאג. די ס.ד. וועלען אריינטראגען א געזעץ-פראיעקט אלס צוגאב צום ארטיקעל 48 פון דער קאנסטיטוציע וועלכער זאל גענוי בעגרעניצען די קאמפעטענץ פון דער רייכס-רעגירונג.

די ס.ד. פראקציע פון פרייסישען לאנדטאג פאדערט צונויפצורופען דעם סיים און אויסוועהלען א פארלאמענטארישע קאמיסיע, וועלכע זאל אויספארשען די ביז-איצטיגע מעשים פון דער קאמיסארען-רעגירונג.

ב ע ר ל י ן, 12. (טעלעגראפיש דורך יט"א).

פאן פאפען האט ערקלערט אז אויב ס'וועט זיך איהם נישט איינגעבען צו קומען אין א פערשטענדיגונג מיט די רייכסטאג-גרופען וועט דער רייכסטאג פונאנדערגעלאזט ווערען און די ביידע

לען וועלען ערשט פארקומען אין פריהלינג. אין דער צייט וועט דער פרעזידענט הינדענבורג ארויסגעבען א דעקרעט וועגען ענדערען די וואהל-ארדינאציע.

די פאליטישע לאגע אין דייטשלאנד נאך די וואהלען

די רעגירונג (פון פאפען) שטצהט בלויז אויף די דייטש-נאציאנאלע און דייטשע פאלקס פארטיי, אלע איבריגע פארטייען זענען געגען דער רעגירונג

אויבען: קאמוניסטען
אונטען: סאציאליסטען

צענטרום און
בייערישע פאלקספארטיי

היטלעראווצעס

לאדז. 13 נאוועמבער 1932

„נייער פאלקסבלאט“

לאדז. 13 נאוועמבער 1932

געגען שטראם
פון וועלט-פראגרעס

די טראגעדיע פונ'ם יודישן לעבן בעשטעהט אויך דערין, וואס אפט קומט אונז אויס צו בעקעמפען עלעמענטארע אמת'ן און פערטיידיגען אזעלכע פרינציפען, וואס אביעקטיוו גענומען קענען מיר זיי נישט האלטען פאר גערעכטיג.

די אקאדעמישע אויטאנאמיע איז אן'אנגענומענער פרינציפ שוין פון הונדערטער יאהרען. ווען די צארישע אבסאלוטע מאכט האט נאכן פינפטען יאהר, צוליב דער בעטייליגונג פון די סטודענטען אין דער רעוואלוציע, מבטל געמאכט די אויטאנאמיע פון די אוניווערזיטעטען, האט די קולטורעלע געזעלשאפט, נישט בלויז אין רוסלאנד, נאר אין דער גאנצער וועלט, געקעמפט געגען דעם. און די סטודענטען, וואס זענען צוליב די אומרוהען אפגעגעבען געווארען פאר סאלדאטען, זענען בעטראכט געווארען פאר קדושים.

איצט האבען די יודישע אקאדעמיקער אין ווארשע אנגענומען א רעזאלוציע, נישט צו פערטיידיגען די אקאדעמישע אויטאנאמיע, מחמת זי ווערט אויסגענוצט צום שאדען פון די יודישע אקאדעמיקער.

זשאבאטינסקי האט אין זיין לעצטען ארטיקל, פערטיידיגענדיג די האלטונג פון די רעוויזיאניסטען קעגען דעם שטרייק אין א"י, געבראכט א סך משלים, צו בעשטעטיגען זיין מיינונג און צוואגד. אויך דעם דאזיגען משל:

אלע ווייסען, אז אוניווערזיטעטען דארפען זיין אויטאנאם, אבער אז מ'נוצט אויס די אויטאנאמיע, כדי צו שלאגען יודען, איינפיהרען נומערוס קלאוזוס און בכלל ארויסשטויסען יודען פון די הויכשולען, קענען מיר דאך די דאזיגע אויטאנאמיע נישט בעגריסען.

ער זאגט עס צוליב דעם, כדי צו פערענטפערן דערמיט אן'אנדער „הכל יודעים“.

אלע ווייסען, אז ארבייט און קאפיטאל זענען צוויי געגענגעזעצטע בעגריפען, און דער ארבייטער דארף קעמפען, כדי צו פערבעסערן זיין לאגע אויפן חשבון פונ'ם קאפיטאליסט, אבער אז אין א"י שטעהט פאר אונז א וויכטיגער פראבלעם, דאס נאציאנאלע, וואס קען פערווירקליכט ווערען נאר דורך צחרות פון יודישער ארבייט מיט'ן יודישען קאפיטאל געגען די נישט-יודישע עלעמענטען,—דעמאלט מוז מען פערבויגען דעם פראלעטארישען פרינציפ, און נישט בלויז איהם פערבויגען, נאר איהם בעקעמפען.

די טראגעדיע וואלט נאך נישט געווען פול, ווען יודען וואלטען באמת געקענט געהאלפען ווערען דורך דער ליניע, וואס קרייצט די אנגענומענע אמת'ן. זענען דאך פערהאן אויף דער וועלט פארטייען פון קאנסערוואטארען, אדער גאר פאשיסטען; וואלט אונזער גאנצע אומה – לאמיר זיך פארשטעלען — זיך געווארפען אין די ארעמס פון קאנסערוואטיזם אדער פאשיזם, און דערפון געהאלפען געווארען. ס'וואלט אודאי געווען זעהר שווער, זעהר אומאנגענעהם, צו שווימען געגען דעם שטראם פונ'ם וועלט-פראגרעס. אבער פערפאלען, אזוי וואלט געווען אונזער גורל, און מיר וואלטען זיך אונטערגעווארפען.

איז אבער די צרה, וואס אלע אונזערע טענות און פאסטולאטען זענען דאך בעגרינדעט אויף יושר, אויף ליבעראליזם און דעמאקראטיזם. מיר זענען דאך אין ערגיץ נישט קיין מאכט, און מוזען זיך שטיצען טעארעטיש בלויז אויפ'ן מאראלישען כח פונם פראגרעסיווען יושר און גלייכצייטיג מוזען מיר אויך פראקטיש אפט ארויס אין שווערען קאמף געגען דער מעהרהייט, וועלכע שפארט זיך אן אויף בלוטרשט דעמאקראטישע און פארלאמענטארישע פרינציפען.

מיט וואסער-זשע כוח קען די מינדערהייט בעקעמפען די מעהרהייט, אויב נישט מיט'ן כוח פון פרעמדע באגנעטען? זאלען עס זיין די באגנעטען פון א קאלאניזאטארישער מאכט, אדער די באגנעטען פון אן'אינעווייניגסטער מיליטערישער דיקטאטור.

טענה'ט די הסתדרות אין א"י אז אויף באגנעטען קען מען זיך נישט אנשפארען, אז מ'מוז זוכען א וועג פון פערשטענדעניש מיט די אראבישע ארבייטער, און א בשותפות'דיגער פראלעטארישער אקציע.

טענה'ם גרינבוים אין „גלות“, אז אויף דיקטאטור קען מען זיך נישט אנשפארען, אז מ'מוז זוכען א וועג פון פערשטענדעניש מיט נאציאנאלע מינדערהייטען און אנדערע געדריקטע און א בשותפות'דיגער אקציע.

און דאס לעבען פיהרט זיין ליניע אין שארפע זיגזאגען, אמאל אויף רעכטס און אמאלגעגען אוגג.

אויף לינקס. דיזעלביגע פאליטיקער מוזען זיך ווארפען פון איין פרינציפ אין אנדערען, ווי מ'לייטערט מעטאל, טונקענדיג איהם אין הייסע און אין קאלטע; זיי מוזען אנווענדען איין מיטעל אין איין ארט און אן'אנדערען אין א צווייטען ארט, אייגעם אין איין צייט און אן'אנדערען אין אן'אנדער צייט. זיי זענען דעמאקראטען אינדערהיים און פאשיסטען אין דער פרעמד, אדער פערקעהרט.

דאס איז אונזער פילאזאפיגע טראגעדיע, אדער קאריקאטור, פון וועלכער ס'זעהט זיך גארנישט קיין אויסוועג.

ווייל די באגנעטען גופא, אויף וועלכע מיר ווילען זיך שטיצען, האבען דאך פאקטיש אויך מורא פאר דער מעהרהייט, וואס איז פיינדליך

די ענגלישע רעגירונג – אפילו די היינטיגע „נאציאנאלע“ רעגירונג, וואס איז כלומרשט גוט צו אונז – האט נישט קיין כוח, צו שטיצען אונזערע פאסטולאטען פון רעכט אויף מלוכה-ארבייט און א ברייטער מאס און פון א ברייטערער עליה, און די סאנאציע-רעגירונג איז צו שוואך, צו פערגינען אונז אפילו די מינדסטע הנחה אין זונטאג-רוה.

און אז מיר ווילען זיך אפטרייסלען פון דער אקאדעמישער אויטאנאמיע, וועלכע איז פאר אונז ווי א געשפענסט, שליסט דער דעקאן די פערזאמלונג פון די מעדיקער, ווייל זי איז אנטי-דעמאקראטיש, געגען די לאנג-אנגענומענע עלעמענטארע יסודות פון אקאדעמישען לעבען.

ס'איז אומעטום „פצע וחבורה“ נישט בלויז אין אונזער עקאנאמיק, נאר אויך אין אונזער פאליטיק.

פ. ק.

די בלוטיגע נאכט אין גענף
געמיינזאמער פראנט פון די סאציאליסטען און קאמוניסטען געגען דער רעגירונג פון גענפער קאנטאן

וועגען די סיבות און דעם פערלויף פון די בלוטיגע געשעהענישען, וואס האבען זיך אפגעשפילט אין זשענעוו און וועלכע האבען געקאסט צעהנדליגער מענשליכע קרבנות, ווערען איבערגעגעבען פאלגענדע פרטים:

די גענפער נאציאנאליסטישע ארגאניזאציע „אוניאן נאציאנאל“ האט אפגעהאלטען איהר'ס א מיטינג אין איינעם פון די גרעסערע גענפער זאלען. צו דער זעלבער צייט האבען זיך געקליבען ארום זאל גרעסערע גרופען ארבייטער. די סאציאליסטען האבען בעזעצט אלע לאקאלען, קאוויארניעס און טראטוארען אין דער געגענד, ווי ס'איז פארגעקומען דער פאשיסטישער מיטינג. די ארבייטערשאפט פון גענף איז געקומען בעווייזען די גענפער פאשיסטען, אז זיי ווילען זיך בעגעגענען מיט'ן פראלעטארישען ווידערשטאנד, ווי נאר זיי ווילען מאכען די ערשטע שריט. די צאל פון דער ארבייטער-מאסע איז אלץ גרעסער געווארען.

די פאליציי האט געזעהען, מיט וואס עס שמעקט און האט אפגעצוימט די שכנות'דיגע גאסען – זי האט געוואלט שיצען די פאשיסטען פון דעם ארבייטער-צארן. די ארבייטער האבען זיך פאר דער פאליציי נישט אפגעשראקען און האבען אנגענומען א דראהענדע שטעלונג.

פאליציי האט געזעהען, אז זי האלט שמאל, האט זי ארויסגערופען מיליטער צו הילף די ארבייטער האבען געמאכט די מיליטער-לייט א „הייסען“ קבלת-פנים און זיי בעגעגענט מיט אויסרופען:

— צי וועט איהר מארדען אייערע ברידער?

זיי האבען זיך נישט בעגנוגענט מיט אויסרופען, זיי האבען אויך געפרובט ארויסרייסען פון די זעלנער די ביקסען.

די ארבייטער-מאסע איז אלץ געוואקסען. עס זענען געקומען א סך ארבייטער-פרויען. די פאליציי האט געזעהען, אז די ערשטע פארטיע מיליטער וועט זיין צו ווייניג. האט זי ארויסגערופען נאך 2 אפטיילונגען פיעכאטע. די פאליציי גיט איבער, אז אן'אפיציר, וועלכער האט געהאלטען אין מיטען ארויסגעבען פעראָרדנונגען זיין אפטיילונג, האט בעקומען מיט א געוועהר-שטיק איבערן קאפ און איז געפאלען אין חלשות.

די ארבייטער זענען אין אלגעמיין נישט געווען בעוואפענט. זיי זענען געקומען נאר אויף א פראלעטארישער דעמאנסטראציע. פאליציי האט אבער צוגעגרייט, ווי געזאגט, סיי פוסגייער, סיי רייטער-מיליטער און ס'האט נישט לאנג געדויערט, ווי אויף די גאסען זענען אויסגעשטעלט געווארען קוילענווארפערס און דאס מיליטער האט, אויף דעם בעפעהל פון די אפיצירען, אנגעהויבען צו שיסען. דאס זענען נישט געווען קיין ענצעלנע שאסען, נאר א לאנג-דויערנדע שיסעריי. חוץ די קוילען-ווארפערס האבען אויך געארבייט די ביקסען. אויפ'ן פלאץ זענען באלד געפאלען 10 טויטע ארבייטער. די צאהל פערוואונדעטע איז געווען פיל גרעסער. די שטילע גענפער גאס איז פערוואנדעלט געווארען אין א שלאכט-פעלד. ס'האט אויסגעזעהען, ווי אן'אמת'ע מלחמה. פון צוויי זייטען זענען געשטאנען צוויי ארמעען – פון איין זייט די פאליציי און מיליטער, פון דער אנדערער — די ארבייטער-מאסע.

די ארבייטער האבען אבער ארויסגעוויזען א געוואלדיגע פראלעטארישע עקשנות און העלדישקייט. נישט געקוקט אויף דער געדיכטער שיסעריי, זענען זיי געבליבען אויף די ערטער. נאך מעהר — די גאנצע מאסע האט אנגעהויבען זינגען דעם „אינטערנאציאנאל“.

אויפ'ן פלאץ איז געווען דער סאציאליסטישער פיהרער דעפ. ניקאל. די מאסע האט איהם אויפגעהויבען אויף די הענט און ער האט געהאלטען א פלאמיגע רעדע צום ארבייטער-עולם. ער האט געזאגט, אז די אנגעהויבענע קאמפען דארפען זיך נישט בעגרענעצען מיט גענף, זיי דארפען אריבערגעווארפען ווערען אויך אין אנדערע פונקטען. ער האט גערופען צום קאמף געגען דער רעגירונג, וועלכע גייט האנט אין האנט מיט די פאשיסטען.

די מאסע האט אטאקירט די פאליציי און מיליטער. אין דעם פאליציי-בעריכט ווערט געזאגט, אז די פאליציי האט דעמאלט קיין אנדערע ברירה נישט געהאט, ווי ארויסרופען נאך צוויי מיליטער-אפטיילונגען. דאס מיליטער און פאליציי האבען געשאסען אין דער אומבעוואפענטער מאסע, עס זענען געפאלען נאך עטליכע טויטע און פיל פערוואונדעטע.

ס'האט אויך גערעדט דער קאמוניסט לעהעס. ער האט אין זיין רעדע געזאגט: „היינט איז נישטא קיין אונטערשיד צווישען סאציאליסטען און קאמוניסטען, מיר מוזען איצט זיין אייניג אין רעוואלוציאנערען קאמף“.

די פערוואונדעטע האבען די ארבייטער אליין צונויפגענומען און זיי אריינגעטראגען אין די דערביייאיגע קאוויארניעס. אויף די בילארד-טישען פון די קאוויארניעס זענען געלעגען פערוואונדעטע און גוסס'דיגע ארבייטער, עס זענען באלד געקומען סאניטאר-אויטאס און אפגעפיהרט זיי אין שפיטאל.

די ארבייטער האבען אבער נישט פערלאזט די גאסען. ס'איז געווען אווענד, עס איז געווארען נאכט, אבער די ארבייטער זענען נישט געגאנגען א היים. מחנות'ווייז האבען זיי זיך געצויגען איבער די גענפער גאסען, זינגענדיג רעוואלוציאנערע לידער, און ווארפענדיג פערשידענע לאזונגען.

כדי צו פערשטעהן די בלוטיגע געשעהענישען אין גענף, מוז מען נעהמען אין בעטראכט, אז די רעגירונג פון גענפער קאנטאן שטיצט אונטער גאנץ אפען די פאשיסטישע בעוועגונג, וואס איז ארגאניזירט אין דער אזוי גערופענער „נאציאנאלער אוניאן“, און איז זעהר פיינטליך געשטימט געגען די סאציאליסטען און קאמוניסטען. די קאמוניסטען זענען אפילו דורך א ספעציעלען געזעץ אויסגעשלאסען געווארען פון אלע פאליטישע פערטרעטונגען, ווי שטאדט-ראט א.א.וו.; קאמוניסטישע שטים-צעטלען ווערען דערקלערט פאר נישט-גילטיג, דערמיט דערקלעהרט זיך פארוואס די קאמוניסטען גיבען אפ זייערע שטימען ביי די וואהלען פאר די סאציאל-דעמאקראטישע ליסטע.

ווען די פאשיסטישע „נאציאנאלע אוניאן“, האט געמעלדעט, אז זי רופט צונויף א פערזאמלונג אויף צו פראטעסטירען געגען דעם, וואס אין גענפער פארלאמענט זענען אויסגעקליבען געווארען די פיהרער פון די גענפער סאציאליסטען ניקאל און דיקער, האבען די סאציאל-דעמאקראטען געפאדערט פון דער גענפער רעגירונג, אז זי זאל די דאזיגע העצערישע פערזאמלונג פערבאטען. אבער די גענפער רעגירונג האט דעם פארשלאג אפגעווארפען, אונטער דעם אויסרייד, אז פערזאמלונגען אין געשלאסענע חדרים קענען נישט פערבאטען ווערען.

דער צענטראל-קאמיטעט פון דער אלגעמיין שווייצארישער סאציאל-דעמאקראטיע האט ארויסגעלאזען אן'אויפרוף, אין וועלכען זי סאלידאריזירט זיך מיט דער גענפער סאציאל-דעמאקראטיע און פראטעסטירט אויפ'ן שארפסטען אופן געגען דעם מארד איבער די ארבייטער. צוויי פיהרער פון דער שווייצארישער ס. ד. ריינהארט און גרים זענען געקומען קיין גענף.

דער צענטראל-ארגאן פון דער גענפער סאציאל-דעמאקראטיע בעשולדיגט די רעגירונג אין דעם, אז זי האט די ארגאנען פון דער מלוכה-מאכט געשטעלט אין דינסט פון זער פאשיסטישער „נאציאנאל אוניאן“ פאר דער פאשיסטישער העצע געגען די סאציאל-דעמאקראטישע פיהרער. די רעאקציאנערע צייטונג „זשורנאל דע זשענעוו“ בעשולדיגט דעם ארעסטירטען ס. ד. פיהרער ניקאל אין דעם, אז ער האט סיסטעמאטיש צוגעגרייט די גאסען-אומרוהען.

דער אפיציעלער ארגאן פון דער שווייצארישער רעגירונג בערעכטיגט אלע מעשים פון דער פאליציי און מיליטער און העצט געגען די סאציאליסטען: „די פרוכטען פון ניקאלס העצערישע פאליטיק – שרייבט די צייטונג — זענען צייטיג געווארען. ס'איז קלאהר ווי טאג, אז דער אריינמיש פון דער בעוואפענטער מאכט אין גענף, איז נויטיג געווען ביז גאר, נאכדעם ווי די סאציאליסטען און זייער המון האבען בעקומען די אויבערהאנד איבער דער פאליציי.

די גענעראל-אפענזיווע פון דייטשלאנד
כדי זיך צו דערשלאגען א רעוויזיע פון די פוילישע גרעניצען

דער בעקאנטער ענגלישער פובליציסט אוגור בעריהרט אין איינעם פון זיינע לעצטע ארטיקלען די פראגע וועגען די בעציהונגען צווישען דייטשלאנד און פוילען. אוגור שטעלט פעסט, אז די דייטשע דיפלאמאטיע איז אויפ'ן גאנצען פראנט אריבערגעגאנגען אין א גענעראל-שטורם געגען פוילען, אז די דייטשע פראפאגאנדע געווינט אלס מעהר אנהענגער פאר איהרע טעזען אין דער אייראפעאישער עפענטליכער מיינונג. דאס איז אן'אמת וועלכען פוילען דארף קוקען אפען אין די אויגען אריין.

דאס פערטראכטען זיך איבער די פערשידענע „פארוואס“ און „ווי אזוי“ וועט די פראגע, נישט לעזען, שרייבט אוגור. דאגעגען איז וויכטיג פעסטצושטעלען דעם פאקט, אז די פראגע וועגען רעווידירען די טעריטאריאלע בעשטימונגען פון ווערסאלער טראקטאט איז שוין אויפגעהויבען. עס איז וויכטיג פעסטצושטעלען, אז דייטשלאנד האט בעוויזען דאס דאזיגע פראבלעם צו שטעלען אויף דער טאג-ארדנונג.

אין אט דעם קאנפליקט, קאנסטאטירט אוגור, איז דאס רעכט אויף דער זייט פוילען. דאס איז גוט, אבער דאס איז נישט גענוג, כדי אויסצומיידען, אז די פראגע זאל אוועקגעשטעלט ווערען און אז די דייטשע פאדערונג זאל בעקומען אלץ מעהר אנהענגער. די ערשטע זאך, וואס מען דארף טון, איז אפען צו אנערקענען, אז די געפאהר עקזיסטירט און אז די געפאהר איז א ממשות'דיגע.

קודם-כל דארף מען פעסטשטעלען די געפאהר און נישט בעהאלטען דעם קאפ אין זאמד, ווי א שטרויס און דערמיט זיך אליין אפנארען, אז קיין געפאהר איז נישטא. דער צווייטער שריט דארף בעשטעהן אין אונטערנעהמען געהעריגע מיטלען, כדי אפצושלאגען דעם אנגריף און דאס אויף אזא אופן, אז דער אנגריף אליין זאל באלד נישט קענען אונטערגענומען ווערען.

נאטירליך בלייבט שטענדיג די מעגליכקייט פון א בעוואפענטען קאנפליקט. בנוגע דעם האבען מיר נישט קיין שום ספקות און מיר הערען נישט אויף ביי יעדער געלעגענהייט צו ערקלערען, אז אן'אטענטאט אויף פאמערן בעדייט א דירעקטען אונפערמיידליכען קריג. אבער דאס סיסטעם פון דייטשען זשאנטאזש, וועלכער דרינגט ארייין אין דער עפענטליכער מיינונג פון ענגלאנד און פראנקרייך, בעשטעהט טאקע אין דעם, וואס אלע זענען איבערצייגט אין דער גערעכטיגקייט פון דייטשלאנד און ערווארטען א לעזונג נישט דורך א קריג, נאר פון גערעכטיגקייטס-געפיהל פון די פעלקער, וועלכע זענען פערטראטען אין זשענעווע. מיר צווייפלען אבסאלוט נישט, אז די הערען פון רייכסווער שטרעבען צו א קריג, אבער פריהער ווילען זיי איזאלירען פוילען פון דער עפענטליכער מיינונג, פארשטעלענדיג פוילען אלס דראהונג פאר'ן שלום און אלס שטערונג אויפ'ן וועג צו דער ענטגילטיגער פאציפיקאציע פון אייראפע.

אורטייל אין סענסאַציאָנעלען פּראָצעס

פאַר פעלשען אַ וועקסעל פון באַראָן ראָטשילד אויף 4 מיליאָן פראַנק

פּאַריז. — ראָטשילד! — האָט אויסגעשריען דער שווייצער פון 13-טען שטראָף-קאַמער — מאָנסיע האַנרי דע ראָטשילד!

אַלע האָבען געמיינט, אַז האַנרי דע ראָטשילד, — וועלכער שרייבט דראַמען אונטער פּסעוודאָנים אַנדריי פּאַסקאַל — איז אין זאַל. ער איז אָבער נישט געקומען. ער איז פערטרעטען געוואָרען אויפ'ן פּראָצעס דורך זיין אַדוואָקאַט איידזשען קרעמיע, וואָס פאָדערט נאָר איין פראַנק שאָדען-ערזאַץ ביי די 4 שווינדלער, וועלכע האָבען איהם געוואָלט בעשווינדלען אויף 4 מיליאָן פראַנק.

דער פּראָצעס הויבט זיך אָן. באַראָן האַנרי די ראָטשילד האָט געצייכנט „אַן בלאַן" פּאַפּירען, וואָס זענען געווען בעשטימט פאַר קאָנטראַקטען פאַר די שוישפּילער פון טעאַטער פיגאַל — ראָטשילד'ס טעאַטער, די פּאַפּירען האָט ער איבערגעלאָזט פאַר זיין פערוואַלטער קאַמואַן, וועלכער איז דער'הרג'עט געוואָרען אין אַן אויטאָ-קאַטאַסטראָפע.

אָט די געצייכנטע פּאַפּירען זענען אַריינגעפאַלען אין די הענד פון זשאַן לעקאַן. דער דאָזיגער שווינדלער האָט געמיינט, אַז ער שטעהט אויף דער שוועל פון עשירות, און ער האָט געהאַנדעלט נאַאיוו, מיינענדיג, אַז ס'וועט איהם געלינגען צו בעקומען 4 מיליאָן פראַנק.

די פיר שווינדלער זענען אוועקגעפאָהרען קיין אָרל, דאָרט האָבען זיי זיך געווענדעט צו אַ באַנקיר, ער זאָל זיי אַן עצה געבען ווי צו בעקומען די 4 מיליאָן. ער האָט זיי געגעבען אַן עצה און זיי האָבען געמיינט, אַז זיי האָבען שוין דאָס געלד. זיי האָבען געמיינט, אַז ווען אימיצער וועט ברענגען אַ וועקסעל מיט ראָטשילד'ס אונטערשריפט, וועט מען איהם נישט פרעגען קיין קשיות און מען וועט איהם אַרויסגעבען דאָס געלד, דען וואָס מאַר אַ בעטראָף האָבען 4 מיליאָן ביי ראָטשילד'ן? זיי האָבען אָבער אַ טעות געהאַט, מ'האָט זיי געכאַפּט און אַרעסטירט.

די 4 שווינדלער וואַרפען ביים פּראָצעס די שולד איינער אויפ'ן צווייטען. זייערע אַדוואָקאַטען טוען אַלץ זיי צו בעפרייען. דער בעריהמטער אַדוואָקאַט מאָראָ זשיאַפערי פערטיידיגט גלענצענד איינעם פון די 4 שווינדלער.

אַזוי ווי עס איז שוין געווען שפּעט האָט דער פּרעזידענט פון געריכט בעקומען אַ גאַנצע נאַכט צייט זיך צו בעראַטען וועגען אורטייל.

נאַכטען איז אַרויסגעטראָגען געוואָרען דער פּסק-דין.

דער טריבונאַל האָט פערורטיילט די 4 שווינדלער צו פאָלגענדע שטראָפען: זשאַן לעקאַן צו 5 חדשים תפיסה, און 200 פראַנק שטראָף, האַנרי פּאַסקאַל צו 3 חדשים תפיסה און 200 פראַנק שטראָף, אַלעקסאַנדער גונטאַל 4 חדשים תפיסה און 500 פראַנק שטראָף, אַנטאָנען פערנוי צו 5 חדשים תפיסה און 1000 פראַנק שטראָף.

באַראָן האַנרי דע ראָטשילד האָט בעקומען אַ פראַנק שאָדען-ערזאַץ.

צי זענען די דריזען פון דער אינער־ליכער סעקרעציע ביי יודען אנדערש

ווי ביי אנדערע פעלקער

מאָסקווע, (י.ט.א.) דער אַלפאַרבאַנדישער ענדאָקרינאָלאָגישער אינסטיטוט (אינסטיטוט פאַר דער אויספאָרשונג פון די דריזען פון דער אינערליכער סעקרעציע), וועלכער געפינט זיך אין כאַרקאָוו, האָט פאָריגעס יאָהר אַרויסגעשיקט אין יודישען נייזלאַטאָפּאָלער ראַיאָן אַ מעדיציניש-וויסענשאַפטליכע עקספּעדיציע צו שטודירען די דריזען פון דעם ראַיאָן און אויפ'ן גרונד פון די אויספאָרשונגען, מאַכען די געהעריגע מעדיציניש-וויסענשאַפטליכע אויספיהרונגען, וואָס דאַרפען פערגרינגערן די היילונג פון די קראַנקהייטען, וואָס קומען דורך דער אונאָרמאַלער ארבייט פון די דריזען פון דער אינערליכער סעקרעציע, ווי זאָב, באַזעדאָוו-קראַנקהייט און צוקער-קראַנקהייט.

די עקספּעדיציע האָט איצט צוגעשטעלט אַ בעריכט וועגען איהר דריי-חדשים'דיגער אויספאָרשער ארבייט. אָבער די וויסענשאַפטליכע קאָנפערענץ האָט, אויסהערענדיג דעם בעריכט, געפונען די פאָרשונג פאַר נישט גענוג, מען זאָל קענען אויף איהר סמך מאַכען בעשטימטע אויספיהרען און האָט בעשלאָסען אַרויסצושיקען די עקספּעדיציע אויף ווייטערדיגער פאָרשונג-ארבייט אין זעלביגען יודישען ראַיאָן, פערשטאַרקענדיג די עקספּעדיציע מיט גרעסערע וויסענשאַפטליכע כחות. די ארבייט פון דער עקספּעדיציע רופט אַרויס אין אינטערעס אין די וויסענשאַפטליך-מעדיצינישע קרייזען

ווי בעקאַנט, ווערט געפיהרט אין דער וויסענשאַפטליכער וועלט אַ דיסקוסיע, צי זענען די דריזען פון דער אינערליכער סעקרעציע ביי יודען פּאַטאָלאָגיש און פונקציאָנירען אנדערש ווי ביי מענשען פון אנדערע פעלקער. אויפ'ן סמך פון דער בעהויפּטונג שטיצען געוויסע געלעהרטע די טעאָריעס וועגען דער מינדערווערטיגקייט אָדער „אויסדערוועהלטקייט" פון דער יודישער ראַסע.

די דאָזיגע טעאָריעס ווערען בעקעמפט דורך סאָוויעטישע געלעהרטע, וועלכע האַלטען, אַז די ענטוויקלונג און פונקציע פון די דריזען פון דער אינערליכער סעקרעציע איז אָפּהענגיג נישט נאָר פון ביאָלאָגישע פאַקטאָרען, נאָר אויך פון סאָציאָלאָגישע — פון דער ארבייט, דערנעהרונג, לופט, אָפּרוה פון דעם מענשען.

קלאַנג-קינאָ-טעאַטער

ZACHĘTA

26 זגערזשער 26

היינט און פאָלג. טעג!

די מעכטיגסטע דראַמאַטישע סימפאָניע. דאָס פאַרמלחמה'דיגע לעבען פון די רוסישע אָפיצירען א. ג.

ברידער קאַראַמאַזאָוו

אין די הויפּט-ראָלען:

Anna Sten, Fryc Kortner.

נעכסטער פּראָגראַם: „X 27"

אָנהויב פון די סעאַנסען טעגליך 4 נאָכמיטאָג
שבת און זונטאג 12 א זייגער בייטאָג.

מיליטערישע אויסבילדונג פון די יאַפּאַנישע פרויען

מ'לערנט די פרויען טראָגען גאַז-מאַסקעס

ש. לעוויז.

עלענדע

איבער דער רוישיגער גאַס פון וואָקזאַל, וואו ס' קומען און געהען אַוועק צוגען קיין מזרח און מערב, האָט אַ יודענע געשלעפּט אַ גרויסן קויש. נעבן איהר זענען געגאַנגען צוויי קינדער: פון איין זייט אַ יונגעל מיט צוויי פּעקלעך און די קליינע דאַרע האַנט און פון דער אַנדערער זייט אַ קראַנק מיידעל, וואָס האָט קוים געשלעפּט די פיס.

— וואו איז דער פעטער, וואָס האָט אונז געדאַרפט אָפּוואַרטן? — האָט דאָס יונגעל, מיט מידע און צושראָקענע בליק אין די נאָך פערשלאָפענע אויגען, ווידער געפרעגט די מוטער. ער האָט זיך אַלעמאָל אומגעקוקט, זיך געדריקט צו דער וואַנט, די גאַנצע נאַכט איז ער געפאָהרן. אַלע מענשען אין וואַגאָן זענען געווען פרעמדע. ער איז איינגעשלאָפן. ווען ער האָט זיך אויפגעכאַפּט, און ס'איז שוין געווען טאָג, האָבען די מענשען איהם אָנגעהויבן ווערן אַלעמאָל היימישער. אויך די פענסטערלעך און די בענק. ער וואָלט דאָרט שוין געקאָנט בלייבן תמיד. איצט ווידער נייע פנימ'ער, צאַפּלדיגע. ער ציהט די מוטער, זי זאָל אַראָפּגעהן פון וועג. די מענשען אײלן, ער האָט מורא, זיי וועלן זיך בייזערן, בלויז אויטאָמאָבילן און טראַמוואַיען זעהט ער. דראָשקעס זענען אין דייטשלאַנד נישטאָ. די קאָמעניצעס און די גאַסען.... און די פּאָליציסטען... אַלץ אַנדערש, ווי אין זיין היים... נו, וואו איז דער פעטער? פרעגט ער ווידער און האָט מורא, פאַר די פרעמדע מענשען אין דער פרעמדער שטאָט.

— „דער פעטער"? — פרעגט איבער די דערשלאָגענע מאַמע איהר קינד און זי אַליין: — נאַרעלע.... קיין פעטער דיינער איז ער נישט. ער איז.... אַ קרוב, איינגענטליך, אויך דאָס נישט אָבער ער איז אַ גוטער מענש. מיר זענען געווען שכנים. ער האָט געהאַט פון אונז אַלעמען אַ טובה. מיט'ן טאַטען, עליו השלום, איז ער געווען גאָר נאָהענט".

זי האָט אָפּגעזיפצט, אַרויסגענומען פון זילבערנעם בייטעל דעם אַדרעס, איבערגעלייענט דעם נאָמען און גענומען קוקן אין אַלע זייטן, אָפּשטעלן וועמען מען זאָל איהר זאָגען, וואו די גאַס געפינט זיך. זי האָט עטליכע מאָל געשטאַמעלט, וועג... זי וואָלט געבעטן אַ נדבה: „האַר לעבען".... נאָר קיינער האָט זיך נישט אָפּגעשטעלט. אַלעמאָל האָט עמיץ אַנדערש זיך געפּייניגט, זי זאָל מיט דעם גרויסן קויש און מיט די פּעק אַראָפּגעהן פון טראָטואַר. די אײליגע מענשען האָבן געשטופּט און געשטויסן.

די קראַנקע האָט פּלוצלונג געקריגען איהר אַנפאַל: עס האָבן זיך איהר פערדרייט די אויגען, דאָס פּנים איז געוואָרן נאָך מעהר מאַסקע, די גלידער נאָך שטאַרער. זי האָט אָנגעהויבן פאַלן צוריק. די מוטער האָט זי אַרומגעהאַלטן, זי אַנידערגעזעצט אויפ'ן קויש אין דער רוישיגער גאַס פון פרעמדער שטאָט. עס האָבן אָנגעהויבן שטיין בלייבן מענשען.

אַ דיקע דייטשקע מיט אַ גרויסן שירעם האָט געמאַכט אַ רחמנות-פנים: „מיין גאָט".

דער מענש, צו וועלכען די אומגליקליכע האָט געהאַט אַן אַדרעס, איז שוין עטליכע יאָהר געווען אין דייטשלאַנד. ער האָט, מיט פרוי און קינד, געוואוינט מעבלירט אין אַן אַנאָנימע געגענד. די באַלעבאָסטע, ביי וועלכער ער האָט געוואוינט, אַ מלחמה-אַלמנה, האָט זיך געהאַלטן ביי ס'איריגע: „איך ערלאַובע ניכט"!

אַ גרויסע שטאָט, אַזוי פיל הייזער, און דריי מענשען האָבן קיין אָרט נישט.

* * *

פאַר'ן קליינעם פענסטער פון דער קעלער-שטוב, וואָס איז מיט אייזערנע גראַטעס, שטעהט אַלעמאָל עמיץ אַנדערש און קוקט אַרויס: אַ מאָל די געקומענע אלמנה פון פּוילען (זי זיפצט נישט מעהר), אמאל די קראַנקע, נאָר צומייסטענס דאָס יונגעל. זעהען טוט אַלע בלויז די שיך פון די פערבייגעהענדיגע און שטיקלעך פּאַלעס. דער יתום געהט אַלעמאָל אַרויס פון קעלער און קוקט אויף פערחושך'דיגטע פנימ'ער פון יודען מיט לאַנגע בערד, וואָס דרעהען זיך פער'דאגה'טע הין און צוריק, די גאַס דערמאָהנט איהם אין זיין היים. ער געהט צוריק אַראָפּ אין קעלער אַריין, ווייל אונטען ביים פענסטערעל זעהט ער בעסער „זיין" שטאָט, וואו ער האָט געהאַט אַזוי פיל חברים, און ער קאָן זיי נישט פערגעסען. גאַרפינקלען און גלעזער האָט ער צוגעזאָגט צו שרייבען. אָבער ער האָט דאָס נאָך נישט געטון. אין פעראיין איז געווען פריילעך, מ'האָט געזונגען לידער, אַרומגעבראָזעט, געדיסקוסירט און געמאַכט גרויסע שפּאַצירונגען. אין דער היים האָט גאָרנישט געפעהלט, אַפילו נאָכ'ן טאַטענס טויט. די מאַמע האָט ווייטער געפיהרט די רעסטאָראַציע, פּליטים האָבן זיך אָנגעשיכור'ט, געקושט און געשלאָגען זייערע ווייבער, און די שיקסעס, געזונגען לוסטיגע לידלעך, געפאַלען ביים געהן און זיך געוואַלגערט אויף דער ערד. דער משוגענער אברהם האָט געשפּילט אויף אַ שטעקען. דער יתום קאָן זיך נישט איינהאַלטען אין קעלער. ער האָט פיינד געקריגען די קראַנקע שוועסטער. אין דער פריהערדיגער היים האָט ער זי כמעט קיינמאָל נישט געזעהן. צייט זי איז קראַנק געוואָרען — שוין אַזוי לאַנג, אַז ער געדענקט נישט מעהר, ווען — איז זי נישט מעהר געווען זיין שוועסטער. ער פלעגט זיך בלויז טיילמאָל דערמאָהנען, ווי זי האָט אויסגעזעהן, ווען זי איז נאָך געזונד געווען, ווען זי האָט געשפּילט מיט איהם. איצט האָט ער זי פיינד, ער וואָלט צוריקגעלאָפען קיין לובלין, ווען ער זאָל וויסען דעם וועג און נישט מורא האָבען אַליין צו געהן אַזוי ווייט.

ער מוז לאַכען ווען ער זעהט די יודען מיט פּלושענע קאַפּעלושלעך און אין זייערע בעקעשעס זיך דרעהען הין און צוריק איבער דער גאַס. אין די דייטשען — ס'איז ווי יודיש, וואָס זיי רעדען. אָבער ער פערשטעהט נישט קיין איין וואָרט. נאָר פאַרוואָס איז די מאַמע דאַ אַהערגעפאָהרען? אין לובלין איז געווען אַזוי גוט! ער איז געקומען פון שולע, אָפּגעגעסען מיטאָג, און איז באַלד אַרויסגעלאָפען; די חברים האָבען שוין געוואַרט פאַר דער טיר. בלויז דאָס איינע איז געווען שלעכט: יעדען טאָג איז געקומען ר' הערש מיט דער גמרא. נישט געלאָזט איהם אַוועקגעהן און דערנאָך האָט ער געמוזט מאַכען די לעקציעס. אָבער די לעצטע צייט איז ר' הערש מעהר נישט געקומען. די מאַמע האָט געזיפצט און אָפּגעזאָגט איין דינסט, דערנאָך די צווייטע און אַליין געאַרבייט. פון דעמאָלט אָן איז געוואָרען שלעכט. ער האָט געמוזט העלפען אין דער רעסטאָראַציע, די מאַמע האָט זיך כמעט נישט געלייגט שלאָפען; זי איז אויף געווען גאַנצע נעכט. ס'האָט אָנגעהויבן קומען אַלעמאָל איינער פון מאַגיסטראַט, מיט אַ געלער טעקע אונטער'ן אָרעם, ער האָט געשריגען, געשריגען, ס'האָט מעהר נישט געברענט די עלעקטריע, נאָר אַ נאַכט-לאָמפּ — בלויז אין דער גרויסער שטוב, און אין די קליינע צימערלעך — אַז ס'איז ווער נאָך געקומען עסען אָדער עפּעס טרינקען — האָט די מאַמע אָנגעצונדען אַ ליכט. אין דער לעצטער צייט איז טאַקע שוין געווען זעהר שלעכט. די ווייבער און די יודען, וואָס האָבען פריהער געבראַכט פלייש און געבעקס, האָבען געשריגען און געקלאַפּט מיט די פויסטען אויפ'ן בופעט. ביז ס'איז פערפאָהרען אַ וואָגען פאַר דער טיר, מיט צוויי פּאָליציאַנטען און דער מיט דער געלער טעקע און צוגענומען אַלע זאַכען פון די שטובען אַרויס.

אָבער פאַר וואָס האָט איהם די מאַמע גענאַרט? זי האָט געזאָגט: „מיר פאָהרען צו אַ פעטער קיין דייטשלאַנד און פון דאָרט קיין אַמעריקע. און אָט דער יוד, צו וועלכען זיי האָבען געשלעפּט דעם קויש מיט די זעק, איז גאָרנישט קיין פעטער, און ער קאָן גאָרנישט העלפען. און פון אָנקעל אין אַמעריקע קומט אַלץ נישט קיין בריף.

די אַלמנה זיצט אויפ'ן קויש, וואָס שטעהט אין מיטען שטוב, זי זיפצט נישט מעהר, די קליינע, גראָהע אויגען זענען איהר נאָך טיפער אַריין אין קאָפּ און פערגליווערטער געוואָרען. דער קליינער שטערן ווערט אַלעמאָל מעהר אויסגעטריקענט. אין איהרע געהירען שרומפּט אַלץ צוזאַמען, לעשט זיך אויס. עס פלאַקערען בלויז עטליכע פייערלעך נאָך: קיין מצבה נישט געשטעלט אויפ'ן מאַנ'ס קבר, דעם בעקער און דער קצב'טע שולדיג געבליבען געלד, די בושה פאַר די שכנים, מיט וועלכע זי האָט אַזוי לאַנג געוואוינט צוזאַמען. און וואָס זאָל זי איצט ווייטער טון? מיט דער קראַנקער איז זי שוין געווען אומעטום, מ'וויל זי גאָרנישט אַריינגעהמען אין קיין שפּיטאָל, עס דאַרף קאָסטען אַזוי פיל געלד! זי האָט די לעצטע פּאָר מאַרק. צו פערקויפען האָט זי נישט מעהר. פאַר'ן זילבערנעם בייטעל וויל מען געבען בלויז זעקס מאַרק, חאָטש מ'האָט זי געהייסען געהן, איז זי געווען; נישט חס ושלום, אַז מ'זאָל איהר עפּעס שענקען, נאָר מ'זאָל איהר געבען אַן עצה. מ'האָט איהר געזאָגט, זי זאָל צוריק אַהיימפאָהרען.

צוריק אַהיימפאָהרען — — — —

עס רייסט זיך איהר אַרויס אַ שווערער זיפץ; „רבונו של עולם! אין זכות פון די צוויי יתומים"! העלף אונז אין דער פרעמדער שטאָט. אָבער קיינער פון די פרעמדע הערט כמעט נישט דעם געוויין פון דער פערצווייפעלטער מוטער מיט איהרע יתומים און זיי בלייבען עלענד אין דער פרעמדער שטאָט.

אברהם בער בירענבוים

10-טער יאהרצייט נאך זיין טויט

א יוד פון עמוד, דער גאנק פון א גרויסען קינסטלער, די נשמה פון א גרויסען פערזענליכקייט און טאלענט. דאס איז דער מהות פון אברהם בער בירנבוים ז״ל.

שוין דאס ביאגראפישע בילד, גיט אונז א גענויע כאראקטעריסטיק פון דעם פערשטארבענעם גרויסען יוד.

אברהם בער בירנבוים, האט שטארק געשמ׳ט איבער דער גאנצער וועלט. יאהר־יעהרליך ווערט אין אלע יודישע צייטונגען געפייערט זיין אנדענקען. אין בערלין איז מען איהם יאהר־יעהרליך מספיד אין ראדיא, וועלכער גיט איבער פאר די ראדיא־צוהערער זיין אונשטערבליכע קאמפאזיציע, „במה מדליקין״...

געבוירען (דעם 3. פעברואר 1865) און אויפגעצויגען איז ער אמת אין פולטוסק. זיין פאטער איז געווען א שם דבר, בעקאנט מיט׳ן נאמען ר׳ משה ליב פולטוסקער. זיין בעשעפטיגונג איז בעשטאנען אין דעם, וואס ער איז געזעסען אין גאס און די שוויגער האט געהאט א געוועלבעל און געגעבען פרנסה.

פערשטעהט זיך, אז אזא יוד ווי ר׳ משה ליב פולטוסקער, זאגט, אז זיינע קינדער זאלען אויפוואקסען מיט יראת שמים, טאקע על התורה ועל העבודה.

דער יונגער אברהם בער איז געזעסען און געלערנט אהן שום קונצען. אבער עס ווילט זיך דאך אבער פארט לערנען די העברעאישע שפראך, און דער קינסטלער אין איהם וויל נישט איינרוהען, לאזט מען א ביכעל אין א קעלער און פידעל שפילט מען אויף א בוידעם. כאפט דער פאטער א בוך — פערברענט ער עס. געהן יאהרען און אברהם בער קען שוין נישט בלויז גוט לערנען, נאר בעהערשט טאקע גוט די העברעאישע שפראך און ווען ער בעהמט אמאל, אויף א חסידישער שמחה, א פידעלע און שפילט, בלייבט דער עולם זיצען און צוגעהט פון מתיקות. פרעגט דאך דער טאטע ר׳ משה ליב — הא? וואס איז דאס פון וואנען קענסטו דו שפילען? זאגט אברהם בער: — טה, דעם ניגון קען איך דאך, מאך איך מיט די פינגער שפילט זיך....

סוף כל סוף איז דער יונגער אברהם בער אריינגעפאלען קיין לאדז. לאדז האט אין יענע צייט פערמאגט א יוד חייקעל יאנאווסקי, א בעקאנטער מעצענאט, וועלכער האט געהאט זיין חיות אין מוזיק. האבען זיך טאקע ביי איהם אין שטוב פערזאמעלט די גאנצע פלעיאדע פון מוזיק־קינסטלער און אברהם בער מיט דער לאנגער קאפאטע און מיט׳ן האלדזטיכעל אויפ׳ן האלז, איז אויך אהין פערבלאנדזשעט.

הערט חייקעל יאנאווסקי דעם בחור שפילען בלייבט ער זיצען פערגאפט. בעהמט ער איינמאל דעם בחור, ווי ער געהט און שטעהט און פיהרט איהם ארויף צו היינצלען — וויזען אויף טשעקאוועס, וואס אזא בחור קען. שפילט אברהם בער אויף דער פידעל און היינצעלס טאכטער בעגלייט איהם אויף דעם קלאוויר. ווערט די מעשה בעוואוסט, און די וועלט האט דאך אויערען, טראגט מען דאס אפ צו ר׳ משה ליב פולטוסקער. קומט דאך מן הסתם ר׳ משה ליב פולטוסקער צו לויפען אין שוט וואס אזא יוד דארף טון, — לויפט און איז מרעיש עולמות און קריגט זיך אפילו אריין צו היינצלען און זאגט אז מיט׳ן הארבען וואס השמר יהזהר, אז מען זאל איהם מעהר נישט אריינלאזען. און דעם בחור, פערשטעהט זיך, נעהמט ער שוין אהיים צו זיך קיין פולטוסק. די מעשה איז פערריבען געווארען, דער בחור האט תשובה געטון און מען האט איהם מיט מזל חתונה געמאכט מיט פרל. מלכה לאה פרעקעל פון זדונסקא־וואליא.

עסט מען אביסעל קעסט און מען מאכט א שטיקעל מסחר — א פאבריקעל פון טיכלעך, שאירקות וכדומה. אבער וואס קומט ארויס? איז דען דער פידלער א פאבריקאנט? שפרינגט דען אברהם בער׳ן מסחר אין קאפ? אז ער וויל דאך גאר פידלען? געהן טאקע אוועק די פאר הונדערט רובל נדן און מען בלייבט ביי גארנישט. וואס טוט משה ליב פולטוסקער? ער קלערט א תכלית, — אזוי ווי עס איז דאך שוין פערפאלען, ער קען דאך סיי־ווי זינגען, נעהמט ער איהם אהיים קיין פולטוסק, לאזט איהם אויסלערנען שחיטה און זאל ער ווערען א שוחט און א שעהנער בעל תפילה— איז ער דאך פערזיכערט מיט פרנסה.

איז אבער אברהם בער אוועק קיין אונגארן און דארט האט ער זיך טאקע ערשט גענומען צו דער ארבייט—שטודירען מוזיק; 3 יאהר שטודירט ביז ער האט שוין אנגעהויבען פערעפענטליכען מוזיקאלישע ארבייטען אין דייטשע זשורנאלען.

די שחיטה איז אבער אברהם בער בירנבוים געלעגען ווי א ביין אין האלז, ביז ער האט זיך סוף כל סוף ארויסגעריסען און אנגעקומען אלס חזן אין דער כאר־שוהל אין טשענסטאכאוו און אזוי ארום ארויס אויפ׳ן ברייטען חזנ׳ישען שליאך.

וואס האט ער געשאפען? עס לאזט זיך גאר נישט זאגען, ווייל ער האט באמת ריזיגעס געשאפען און דאך פיהלט זיך, אז עס איז נאך ווייט נישט פערענדיגט.

געגנוג צו דערמאהנען, אז פון זיין חזנים־שול איז ארויס אויך דער בעליבטער (שעהנער מנגן און פיינער העברעאיסט — קאנטאר שטערמאן פון דער ווארשאווער סינאגאגע און נאך א סך אנדערע. אין זיינע פיינע ארטיקלען אין בחום סאקאלאווס „הצפירה״ און אין אנדערע צייטונגען, האבען ענטוויקעלט א פיינע מוזיקאלישע קולטור צווישען יודען, מיט פיינעם העברעאישען קלאנג, זיינע בדיך־לעקציעס, האבען ענטוויקעלט מאסען חזנים, זיין „ירחון החזנים״ איז געווען א גרויסע, פיינע העברעאישע מוזיק־צייטשריפט, זיינע מוזיקאלישע ווערק „הלל וזמרה״ און די שפעטערדיגע ערנסטע „אמנות החזנים״, האבען אויסגענומען צווישען די אנגעזעהענסטע פראפעסארען אין איירא פע מיט זייערע אריגינעלע מוזיקאלישע איגענשאפטען און זענען געווען בעליבט צווישען אלע חזנים פון דער וועלט, און האבען אזוי ארום אריינגעדרונגען אין בלוט און פלייש פון יודישען פאלק. אבער בירנבוים איז נאך אלץ ווייט נישט געבליבען צופריעדען, אי דאס פראפעסיאנעלע חזנות איז איהם נמאס געווארען, אזוי ווי די שחיטה און זיינע בעסטע אריבייטען האבען איהם אויסגעווירען ערשט אין אנהויב, ווייל זיין פאנטאזיע איז געווען — צושאפען פאר חזנים.

זיין „מלכות, זכרונות, שופרות״, דערציהלען די טשענסטאכאווער — האבען אויפגעצייכענט די הערצער, נאר צו זיין „איכה״ איז גאר קיין פערגלייך נישטא; דאס איז געווען אן אמת׳ער בכי׳ פון חורבן.

אין לאדז ווייזט אויס, האט ער זיך ערשט אנגעהויבען גרייטען צו דער אמת׳ער זעלבסשטענדיגער ארבייט פון גאר גרויסען מאסשטאב. צו דעם צוועק האט ער אויף פרנסה אנגעהויבען האנדלען מיט מוזיקאלישע אינסטרומענטען. ער האט אויך דעמאלס געמאכט עפעס א מוזיקאלישע ערפינדונג, וועלכע ער האט פאטענטירט אין דייטשלאנד און צו דעם צוועק געפאהרען קיין לייפציג, כדי זיך דארט צו בעזעצען מיט דער פאמיליע, נאר דער אויסברוך פון דער וועלט־מלחמה האט איהם אריינגעבראכט אויף א יאהר אין געפאנגענעם־לאגער.

צוריקקומענדיג קיין לאדז ערטיילט ער מוזיק־לעקציעס אין די שולען און פיהרט ווייטער מיט א שותף זיין געשעפט פון מוזיקאלישע אינסטרומענטען. אויף א גאס־רייזע ווערט ער קראנק אין וועג און שטארבט אין עלטער פון 57 יאהר, אין זעלבען שפיטאל אין טשענסטאכאוו, וואו ער האט מיט יאהרען צוריק געזונגען צום חנוכת הבית; די טהרה קומט פאר אין דער סינאגאגע, וואס ער האט פערלאזט, זיין תלמיד, דער אויבער־קאנטאר פיהרט די הזכרה. די גאנצע שטאט בעגלייט איהם מיט׳ן גרעסטען כבוד צו זיין אייביגער רוה, דער רב און דער ראש־הקהל זענען איהם ווארים מספיד און ער קומט צו קבורה אין דער שטאט, וואו ער האט אנגעהויבען גרויס צו וואקסען. די קינדער זאגען קדיש אויפ׳ן קבר און עס איז פערענדיגט דאס נישט־פערענדיגטע.

עס בלייבט נישט פערענדיגט זיין אנגעהויבענער קווארטעט און די סימפאניע און עס בלייבען ליגען נישט געדרוקט פיל לידער.

מיט טיפער אכטונג און ערשיטערונג געדענקט מען איהם היינט, צו זיין 10־טער יאהרצייט, איבער דער גאנצער וועלט.

י. זעלמאנאוויץ.

טעאטר [illegible]

היינט און פאלג. טעג!

גרויסע ליבעס־עפאפיי און סעקס־עפעל פון מאדערנע פרויען אין מייסטערווערק
CLARENCE BROWN
פרויען אהן צוקונפט
זיטען־דראמע, וואס בעריהרט די דראסטישע פראבלעמען פון דער געגענווערטיגער מאראל. — אין די הויפט־ראלען:
די 2 געטליכע עקראן־שטערנס
Joan Grawford, Clark Gable
אנהויב אין געוועהנל. טעג 4.30 נאכמ., שבת און זונטאג 12.30 בייטאג.
הנחה־בילעטען גילטיג אהן בעגרענצונגען.
דער זאל איז בעהייצט.

קאמיטעט צו פייערן דעם 70-יעהריגען געבורטסטאג פון אדוו. סלאזבערג

פאריז (י.ט.א.) אין פאריז האט זיך געשאפען אונטער׳ן פארזיץ פון באראן אלפרעד גינסבורג א קאמיטעט צו פייערן דעם 70-יעהריגען געבורטסטאג פון בעקאנטען יודישען כלל־טהוער אדוו. הענרי סלאזבערג. אין קאמיטעט זענען אריין צוו. אנד. לעא מאצקין, וול. זשאבאטינסקי, ד״ר קריינין, ד״ר טשעריקאווער, שאול גינזבורג, דער בעקאנטער פילאנטראפ מ. גינזבורג.

עס ווערט געפלאנט צו שאפען א סלאזבערג־פאנד אין דער הויך פון 10 טויזענד דאלאר, פון צו בעשטימען ערשטענס, א סטיפענדיע פאר דעם בעסטען ווערק וועגען דער אלטער יודישער יוריספרודענץ אויף דער העברעאישער אוניווערזיטעט אין ירושלים, און צווייטענס א פארשונגס־פאנד פאר דער געשיכטע פון די יודען אין רוסלאנד אויף דעם יודישען וויסענשאפטליכען אינסטיטוט אין ווילנע, דריטענס צו פערעפענטליכען אדוו. סלאזבערג׳ס זכרונות.

אנטיסעמיטישע העצע אויף דעם קאוונער אוניווערזיטעט

קאוונע (י.ט.א.) אויף דעם קאוונער אוניווערזיטעט ווערט געפיהרט א שארפע אנטיסעמיטישע אגיטאציע. לעצטענס האבען די אנטיסעמיטען פערניכטעט דעם טאוועל פון דער יודישער זעלבסט־הילף־ארגאניזאציע, אויף וועלכען עס זענען געווען אויסגעהאנגען מודעות אין דער יודישער שפראך.

דער רעקטאר פון קאוונער אוניווערזיטעט האט זיך ענטשידען אבגעגרעניצט פון דער אנטיסעמיטישער העצע. דער רעקטאר טשעפינסקאס האט ערקלערט, אז ער וועט אין קיין פאל נישט דערלאזען איינצופיהרען א „נומערוס קלאוזוס״ אויף דעם קאוונער אוניווערזיטעט. דער סאציאליסטישער סטודענטען־פערבאנד האט צונויפגערופען א מיטינג אויף וועלכען עס איז אנגענומען געווארען א פראטעסט־רעזאלוציע געגען דער אנטיסעמיטישער אגיטאציע און געגען דער צוזאגספערלעצונג פון די מינדערהייטען.

DOKTOR
H. WOŁKOWYSKI
צעגעלניאנא 4, טעל. 90-216
ספעציאל־ארצט פאר הויט־ און וועגערישע קראנקהייטען, מענער־שוואכע. אלע ארט אנאליזען, עלעקטראטעראפיע, בעהאנדלונג מיט קווארץ־שטראהלען.
נעמט אן פון 8—2 און פון 5—9 אוונט.
בעזונדער ווארטע־צימער פאר פרויען.

פעלץ-ווארעץ
קען מען קויפען אמביליגסטען און אויף די בעקוועמסטע באדינגונגען נאר ביי דער לאנגיעהריגער פירמע
L. B. FEFER, Wschodnia 42, tel. 178-04
בעמערקונג: די קירזשנער־ווערקשטעל געפינט זיך אויפ׳ן ארט. די ארבייט ווערט אויסגעפיהרט פונקטליך און רעעל.

ר. איזראעל

משפחות אין פלאמען

סענסאציאנעלער ראמאן פון יודישען פאמיליען־לעבען

(17

אזוי ארום האט זיך פערבונדען א בעקאנטשאפט צווישען מארעקן און נאסטיא, אבער נישט מעהר ווי א בעקאנטשאפט ווייל מארעק איז שוין צו יענער צייט געווען פערליבט אין מרימען, מיט וועלכער ער האט זיך צופעליג בעקענט, דאגעגען נאסטיא איז נישט געווען גלייכגילטיג צו מארעקן און האט ווער גען דעם אפילו דערציהלט איהר פאטער, וועלכער איז געווען איהר איינציגער גוטער פריינד.

איצט האט מען געפונען נאסטיאן אנ׳ערמארדעטע אין קעלער פון דעמזעלבען הויז. דער מארד האט געמאכט אן אומגעהויערען רושם אין דער גאנצער אומגעגענד בעזונדערס ביי די, וועלכע האבען געקענט די לעבענס־געשיכטע פון די מאשקאוויטשעס. און ווער ס׳האט נאר וויפיל עס איז געקאנט נאסטיאן. באלד בזכן מארד האט אימיצער עפיס אויף א געהיימנישפולען אופן פונאנדערגעלאזט א קלאנג, אז דער מערדער איז מארעק קרייבין. קיינער האט נישט געוואוסט גענוי, ווער ס׳האט פונאנדערגעלאזען דעם דאזיגען קלאנג, וועלכער האט זיך אזוי עקשנותדיג געהאלטען, בעזונדערס האט מען אנגעוויזען דערויף, אז באלד נאכ׳ן מארד איז מארעק פערשוואונדען געווארען.

— פארוואס, גאט אין הימעל, פארוואס, האט ער דאס געוואלט טון? האט סערגיי מאשקאוויטש געקריצט מיט די ציין, פארוואס איז עס געקומען מיין טאכטער, אזא שרעקליכער טויט.

צוערשט איז ענטשטאנען די השערה אז מ׳האט דא צו טון מיט אנ׳ערטישען מארד, אז נאסטיא איז פערבארגט ארער פערשלעפט געווארען אין קעלער דארט פערגוואלדיגט געווארען און דאן דורך דעם אויסוואורף ערמארדעט געווארען, נאך ארורכ געפיהרטער עקספערטיזע איז אבער די השערה אפגעפאלען און מ׳האט זיך איבערצייגט אז מ׳האט דא צו טון מיט א געוועהנליכען ארדינערען מארד. די פאליציי האט אנגעהויבען די אויספארשונג אויפ׳ן וועג פון לייכטסטען ווידערשטאנד. מ׳האט אנגעהויבען צו זוכען דעם סטודענט מארעק קרייבין. דער ראזיגער בלומר־שטער מערדער איז אבער נישט געווען מעהר אין דער שטאט. ער איז לעגאל ארויסגעפאהרען קיין אויסלאנד, מיט א פאס און מיט אלע נויטיגע דאקומענטען. די פאליציי האט נאך נישט געהאט קיין ידיעה פון דער גרעניץ אז דארט איז פערהאלטען געווארען א מענש מיט׳ן נאמען מארעק קרייבין, אין ווענענס באגאזש מ׳האט געפונען אן אפגעהאקטע האנד פון א פרויען־קערפער, די דאזיגע ידיעה איז ערשט אנגעקומען אויף צומארגענס, און ס׳איז פאר אלעמען קלאר געווארען, אז דער מערדער איז נישט קיין אנדערער ווי מארעק קריינין. ביי אלעמען איז אבער ענטשטאנען די פראגע, פארוואס? פארוואס האט מארעק קריינין געוואלט ערמארדען אויף אזא שרעקליכען אופן? דאס זענען געווען צו שווערע זאכען, אז אימיצער זאל זיי קענען אויפקלערען, מ׳האט געמוזט אפווארטען אויף דער אויספארשונג.

סערגיי מאשקאוויטש איז געווען פערצווייפעלט, ער איז פון אזא רייכטום און אזא גליק אויף דער וועלט געבליבען איינזאם, אומגליקליך, פארוואס האט איהם גאט אזוי שווער בעשטראפט וועגען וואס האט ער זיך נישט געקענט מאכען אפילו קיין פארשטעלונג. איינזאם און אליין איז ער געבליבען מיט זיין צער, באכדעם ווי ס׳איז פארגעקומען די לויה פון זיין איינציגער געליבטער טאכטער. ער האט שוין געוואוסט וועגען דער געשיכטע מיט׳ן סטודענט קריינין, ער האט שוין געוואוסט וועגען אלע פעסטע בעווייזען געגען איהם, אבער מאשקאוויטש האט זיך נישט געגלויבט אזוי שנעל איבערצייגען צופיל. לעבענס־ערפאהרונג האט ער געהאט, אז ער ער זאל זיך לאזען איינרעדען אזעלכע זאכען, א חוץ איהם האט איהם זיין הארץ, וועלכעס האט איהם נאך קיין מאל נישט אפגענארט געזאגט, אז ס׳איז נישט אזוי, אז מארעק איז דאס גרויסע פערברעכען נישט בעגאנגען און דערציילט איז ער דערגאנגען געווארען ווען מ׳האט איהם גערופען צו דער ערשטער אויספארשונג. וואו ער האט זיך געאיילט צו טרעפען אויף מארעק׳ן. ער האט נישט געטראגען קיין האס אויף דעם ארעמען סטודענט, ווייל ער איז געווען איבערצייגט אז איהם געשעהט אן עוולה, אז ער איז אומשולדיג און די שפורען פונ׳ם פערברעכען פיהרען גאר ערגעץ אנדערשוואו. געוועהן האט סערגיי אבער געמוזט און ער האט דאס געטון מיט א שווערן הארץ. קומענדיג אין דער פאליציי האט מאשקאוויטש זיך געבעטען, אז מ׳זאל איהם בעפרייען פון די שווערע און מאטערנדיגע אויספארשונגען, אז ער האט גארנישט וואס צו זאגען און איהם איז בכלל נישט מעגליך וועגען עפעס רוהיג צו טראכטען און עפעס רוהיג אויפצוקלערען, די פאליציי האט אבער נישט געקענט מסכים זיין מיט אזא שטאנדפונקט און פשוט געצוואונגען סערגיי מאשקאוויטשן צו געבען ערקלערונגען.

(פארטזעצונג קומט).

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבען

נייער פאלקסבלאט

זונטאג
יד
13
מרחשון תרצ"ג

נאוועמבער

זון-אויפגאנג 6.49
זון-אונטערגאנג 3.50

11. נאוועמבער-פייערונג

וואיעוואדע יאשטשאלט, סטאראסטע, פאליציי-קאמענדאנט פארשטעהער פון ד. א. כ., געריכט און שול-קוראטאר

בייוואוינען די פייערליכע תפלה אין דער אלטשטאטישער שוהל

וואיעוואדע געזעסען אויף „נאפאלעאנ'ס שטוהל"

אין שייכות מיט'ן יום-טוב פון 11-טען נאוועמבער, איז פרייטאג אין דער אלטשטאטישער שוהל פארגעקומען א פייערליכע תפלה.

פון בעגינען אן, האט אין דער שוהל געשטראמט מאסען דערוואקסענע, שול-קינדער מיט די לעהרערס, אזוי, אז ארום 9 אין דער פריה איז די שוהל געווען געפאקט.

די פייערליכקייט האבען בייגעוואוינט דער וואיעוואדע יאשטשאלט. סטאראסטע פאדאבינסקי. קאמענדאנט פון דער וואיעוואדישער פאליציי ד"ר סאזשינסקי, קאמענדאנט פון דער לאדזער פאליציי-ניעדזשעלסקי, וויצע-פרעזעס פון קרייז-געריכט שווידערסקי, פערטרעטער פון שול-אינספעקטאר און א פולקאווניק אלס פערטרעטער פון ד.א.ק.

פון דער קהלה זענען געקומען אלע דאזארעס, פרעזעסען און וויצע-פרעזעסען פון ראט און פערוואלטונג.

אין נאמען פון דער קהלה פערוואלטונג, איז דער וואיעוואדע אויפגענומען געווארען פאר דער שוהל פון קהלה-סעקרעטאר ה' נאדעל. אין דער שוהל איז דער וואיעוואדע בעגריסט געווארען פון פרעזעס מינצבערג. וועלכער האט איהם צוגעפיהרט צו דעם ספעציעל-פארגעברייטען „נאפאלעאן-שטוהל". (ווי מען שמועסט, איז אויף דעם שטוהל געזעסען נאפאלעאן. די קהלה האט דעם שטוהל געבארגט ביי א היגען גרויס-אינדוסטריעלער.)

ווי דער וואיעוואדע איז אריין אין דער שוהל, האט דער חזן ווינאגראד געזונגען „מה טובו".

מיט א גרויסער רעדע (אין פויליש) איז ארויסגעטרעטען פרעזעס מינצבערג, וועלכער האט אנגעוויזען אויף דער גרויסער בעדייטונג פון פוילענס בעפרייאונגס יום-טוב.

נאך דער רעדע פון פרעז. מינצבערג זינגט דער כאר דעם פוילישען הימן, דער וואיעוואדע דאנקט אין נאמען פון דער רעגירונג דעם פרעז. מינצבערג, און צוזאמען מיט די אנדערע רעגירונגס-פארשטעהער פערלאזען זיי די שוהל.

ס'איז כדאי צו בעמערקען, אז דאס איז דער ערשטער פאל, ווען דער וואיעוואדע יאשטשאלט בעזוכט א שוהל. דער דאזיגער אפיציעלער בעזוך, האט דערום אויף דער יודישער בעפעלקערונג געמאכט א זעהר גוטען איינדרוק.

* * *

אין דער ווילקער שוהל, איז פארגעקומען א פייערליכע תפלה פאר די יודישע זעלנער, וואו דער מיליטערישער ראבינער פון לאדזער גארניזאן, הרב ד. ז. גאלדשטיין, האט געהאלטען א געלעגענהייטס-רעדע. אויך דא זענען געווען פערטרעטער פון דער מאכט און געזעלשאפטליכע אינסטיטוציעס.

אויך אין אנדערע שיהלען זענען איינגעארדענט געווארען פייערליכע תפלות.

פון האנדעלס-געריכט

פירמעס „אינזש. יוליוש האמער און שותף" און „מאקס בוראקאווסקי" רעגולירען מיט די בעלי-חובות

נעכטען האט דאס געריכט בעשטעטיגט דעם רעגולאציע-אפמאך פון דער פירמע „אינזש. יוליוש האמער און שותף" (6-טער שערפינג 1) מיט די קרעדיטארען. די פירמע רעגולירט אויף 15 פראצ. אויסצוצאהלען אין דריי 6 חדשים'דיגע ראטעס. די פירמע איז צוריקגעגעבען געווארען די סוחרישע עהרע.

* * *

אויף דער זעלבער זיצונג, איז אויך בעטראכט געווארען די ביטע פון דער געפעלענער פירמע „מאקס בוראקאווסקי", פאבריק און פערקויף פון לאמפען (פיעטרק. 37), אין דער ביטע לענט די פירמע פאר א רעגולאציע פון 70 פראצ. אויסצוצאהלען אין ראטעס אין משך פון 2 יאהר.

דאס געריכט האט בעשלאסען צו בעשטימען עפענטליכע אונטערהאנדלונגען.

* * *

אין אקטאבער ד. י. האט דאס געריכט פערעפענטליכט 6 אופאדלאסטשען. אין דער זעלבער צייט איז אנגעקומען איין ביטע וועגען א „נאדזור".

אין פערגלייך צום חודש סעפטעמבער, האט זיך פון אקטאבער די צאהל אופאדלאסטשען פערקלענערט, מחמת אין אקטאבער האט דאס געריכט פערעפענטליכט 8 אופאדלאסטשען.

„נאדזורען" אין סעפטעמבער זענען איינגעגעבען נישט געגעבען געווארען. ח'זענען נאר דערלעדיגט געווארען צוויי „נאדזורען", וועלכע האבען אפגעגעבען ביטעס אין די פויהעריגע חדשים.

לעצ אויפמערקזאם!!!

וואס פאר א קאלאסאלע געווינסטען זענען ביי אונז געפאלען אין די לעצטע לאטעריען:

פרעמיע 415.000 זל. – נומ' 60373	:	געווינס 75.000 זל. – נומ' 41519
פרעמיע 175.000 זל. – נומ' 72423	:	געווינס 50.000 זל. – נומ' 31082
געווינס 150 000 זל. – נומ' 65707	:	געווינס 50.000 זל. – נומ' 99127

אויסערדעם פיל צו 50.000, 25.000, 20.000, 15.000, 10,000 א. א. וו.

ס. יאטקא,

פיעטריקאווער 22
פיעטריקאווער 66
פאביאניק, פל. דאמבר. 3

דאס גליק איז שטענדיג מיט אונזערע שפילערס! נוצט אויס די געלעגענהייט!
קויפט אונזערע לאסען צו דער 1-טער קלאס פון דער בעריהמטער 26. מלוכה-לאטעריע!

6994

ווייטערדיגע אונטערהאנדלונגען צווישען לאדז און לובלין וועגען הרב שפירא

„לובלינער טאגעבלאט" שרייבט:

עס איז שוין פאר קיינעם קיין סוד נישט, אז צווישען לאדז און לובלין ווערען ווייטער געפיהרט אונטערהאנדלונגען מכח דעם לובלינער רב הרב שפירא. שדכנים רוהען נישט און זיי ארבייטען מעשים, כדי דורכצופיהרען דעם שידוך. דארף מען מען צוגעבען, אז די שדכנים האבען א דאנקבארען באדען פאר זייער פערמיטלונגס-ארבייט. מיט איין צד זענען זיי שוין פערטיג. די כלה איז מסכים אויפ'ן שידוך. דער חתן געפעלט איהר. די לאדזער קהלה-פיהרער זענען דעצידירט דורכצופיהרען די קאנדידאטור פון הרב שפירא אויפ'ן לאדזער כסא הרבנות. וואס שייך דעם חתן – דער הרב שפירא איז נישט קיין סוד. אז אויך ער וואלט זיך נישט אפגעזאגט פון דאזיגען שידוך. הרב שפירא איז שטארק ענטוישט מיט לובלין און דעריבער זענען מעגליך געווארען די אונטערהאנדלונגען, בפרט נאך, ווען לאדז לייגט פאר א רייכען נדן. מען שמועסט, אז עס האלט ביי א פינף פאכע פענסיע ווי אין לובלין. הרב שפירא מיינט, אז אין אזא פאל וואלט ער געקענט ווערען דער גרעסטער נדבן פאר זיין לובלינער ישיבה, שטיצען איהר מיט א גרויסען טייל פון זיין פענסיע און דאס וואלט איהם בערעכטיגט צו שיידען זיך טיילוויז מיט זיין ועליבט ווערק. מיר זאגען: טיילוויז, ווייל די לאדזער קהלה זאל מסכים זיין, אז הרב שפירא זאל זיך געפינען דריי וואכען אין לאדז און איין וואך אין לובלין ביי זיין ישיבה.

ווי מיר דערוויסען זיך ווערען נאך דורכ'ן לובלינער רב ארויסגעשטעלט א רייהע אנדערע פאדערונגען, וועגען וועלכע עס איז נאך פריהצייטיג צו שרייבען, פאדערונגען, וועלכע זענען גוגע זיין ווייטערע בעציהונג צו דער ישיבה. אין פאל ער זאל מוזען איבערנעהמען דעם רבנות-אמט אין לאדז און זיך מוזען שיידען מיט לובלין.

די דאזיגע פאדערונגען זענען איצט דער אביעקט פון אונטערהאנדלונגען. חוץ דעם האט די „לובלינער פראקטיק" געגעבען דעם הרב שפירא א גוטע לעקציע און ער וויל דאס אויסנוצען בעת די אונטערהאנדלונגען מיט לאדז. די אונטערהאנדלונגען, ווי געזאגט, זענען אין גאנג און קורצליך וועלען מיר זיך דערוויסען פרטים.

לאדזער האנדווערקערקאמער וועט נישט נעמען קיין צוגאב-אפצאהל

צוליב דעם גוטען צושטאנד פון דעם קאמער-בודזשעט

(א) ווי מ'טיילט מיט, וועט די לאדזער האנדווערקער-קאמער נישט אויסנוצען דעם נייעם אוסטאוו וועגען די צוגאב-אפצאהלונגען פאר די האנדווערקער-קאמערן, מחמת די לאדזער האנדווערקער-קאמער זעהט פאר צו שליסען דעם בודזשעט-יאהר מיט אנ'עודף פון 120 טויזענד זל.

רעגיסטראציע פון יאהרגאנג 1912

(2) מארגען מאנטאג, דארפען זיך שטעלען אין מיליטער-ביורא (וואודזקא 11) צו רעגיסטראציע יונגעלייט פונ'ם יאהרגאנג 1912 און עלטערע, וועלכע וואוינען אויפ'ן שטח פון 5 קאמיסאריאט מיט די פאמיליען-נעמען, וואס הויבען זיך אן מיט די אותיות:

S Sz,

און פון 14 קאמיסאריאט:

A B C D E F

דינסטאג פון 5. קאמיסאריאט:

T, U, W

און פון 14 קאמיסאריאט

G, H, Ch, I, J, K.

התראה וועגען פאלשע זעזנאניעס

די אפטיילונג פאר געזעלשאפטליכער שוץ ביים מאגיסטראט איז מודיע, אז פאר'ן אנגעבען פאלשע „זעזנאניעס" די קאנטראלערען פון דער דאזיגער אפטיילונג, און אויסבעהאלטען דערמיט דעם פאקטישען מאטעריעלען צושטאנד פון דער משפחה ווערט מען הארב בעשטראפט.

אזוי זענען, צום ביישפיל, לעצטענס 2 פערזאן, וואס זענען עובר געווען אויף דעם כלל, פערמשפט געווארען דורכ'ן געריכט אויף 6 חדשים טורמע, צוריקגעבען די אונטערשטיצונגען און בעצאהלען די געריכטס-קאסטען.

19 אונטערנעהמונגען ליקווידירט געווארן אין חודש אקטאבער

לויט דאטען פון סטאטיסטישען אמט ביים מאגיסטראט, זענען אין חודש אקטאבער ליקווידירט געווארען 14 האנדעלס-אונטערנעהמונגען און 4 פאבריקען.

געהיימנישפולער פארפאל

(2) אין טויער אויף פיעטרקאווער 38 האט מען געפונען א מערהלשטען מאנספערזאן, פון וועלכענס מויל עס האט זיך געגאסען בלוט.

דער פאגאטאוויע-דאקטאר האט נישט געקאנט פעסטשטעלען די סיבה פון זיין מעמד.

אין זיינע טאשען האט מען נישט געפונען קיין שום דאקומענטען.

אין א האפנונגסלאזען צושטאנד האט מען איהם אפגעפיהרט אין שפיטאל.

אפטייקען

היינטיגע נאכט-דיזשורען

א. דאנצער (זגערזשער 57) וו. נראשקאווסקי (11 ליסטאפאד 15), ס. גארפיין (פילסודסקיעגא 54) ס. בארטאשעווסקי (פיעטרקאווער 164), ר. רעמבעלינסקי (אנדזשעיא 28), מ. שימאנסקי (פושעגזולאנא 75).

ביי הארץ-ליידען און אדערן-פערקאלכונג

נייגונג צו געהירען-בלוטונגען און שלאג-אנפאלען זיכערט דאס נאטירליכע ביטער-וואסער

Franciszka Józefa

פליסטען שטוהלגאנג אהן אנשטרענגונג.

צו בעקומען אין אלע סקלאד אפטעקשנעס.

יודיש

קאמעראל-טעאטער

אלעע 1-טער מאי 2.

יודיש דראמ. טעאטער אין פוילען

ווילנער טרופע

אנפירונג: מ. מזאה. יאר XVII

לעצטע פארשטעלונגען צו פאפולערע פרייזן

היינט, זונטאג, דעם 13-טן, 9 אווונט ווערט געגעבען די שטארק אויסגענומענע פיעסע

בונט אין אויסבעסערונגס-הויז

(Bunt w domu poprawczym)

א היינט-צייטיקע טעאטער-שטיק אין 3 אקטן

מחבר: פעטער-מארטין לאמפעל. יידיש: מ. מ. רעזשי: יעקב ראטבוים.

אדמיניסטראטיווע אנפירונג: ב. אסס.

בילעטן צו בעקומען פון 11 ביז 2 בטאג און פון 5 א זייגער נאכמיטאג — אין קאסע פון טעאטער.

דער פערהער פון עדות
אויפ'ן פראָצעס פון די לינקע פ.פ.ס.

(2) נעכטען 9 אינדערפריה האָבען זיך אין היינען קרייז־געריכט אָנגעהויבען די ווייטערדיגע פערהאַנדלונגען אינ'ם גרויסען פראָצעס פון די לינקע פ. פ. ס.

דאָס געריכט איז צוגעטראָטען צום פערהער פון די עדות וועלכע זענען אַוויצוואָנטען די „זיילען" פון דעם בעשולדיגונגס־אַקט — יוזעף קושעמינסקי, קאַן שוויעטשינסקי און יוזעף איזיראָרטשיק.

דער ערשטער ווערט אויסגעהערט דער עדות — געהיים־אַגענט קושעמינסקי.

קודם כל בעט ער, ס'זאָל איהם דערלויבט זיין צו געבען זיינע דערקלערונגען אויפ'ן גרונד פון נאָטיצען, ווייל צוליב די פיל פרטים קאָן ער זיך נאָך פערפלאָנטערען אין זייער סדר.

דאָס געריכט גייט אויף דעם איין.

לויט קושעמינסקיס דערקלערונגען האָט זיך דער קאָנגרעס פון די לינקע פ.פ.ס. אָנגעהויבען דעם 1 פעברואַר 1931, 11 מיט 45 מינוט אינדערפריה.

דעם קאָנגרעס האָט געעפענט דער לייטער פון אָרטיגען קרייז ליגקע פ.פ.ס.. פראַנציסשעק פאַלעק, וועלכער האָט בעגריסט די געסט פונם „רויטען לאָדז", און געוואונשען די פערזאַמעלטע דערפאָלג.

נאָכדעם האָבען די פערזאַמעלטע געזונגען דעם „אינטערנאַציאָנאַל" און געוואָרפען אַ רייה אַנטי־מלוכהשע אויסרופען, ווי: „נידער מיט דער פאַשיסטישער רעגירונג!". „מיר פאָדערען צו בעפרייען די פאָליטישע אַרעסטאַנטען!", „זאָל לעבען אַנ'אַרבייטער־ און פויערים־רעגירונג"!.

די דאָזיגע אויסרופען זענען דורך די פערזאַמעלטע אויפגענומען געוואָרען מיט אַפּלאָדיסמענטען.

מען האָט אויסגעוועהלט פאָלגענדען פרעזידיום פונ'ם צוזאַמענפאָהר: פאָרזיצער — ספּאַלעק (פון קראָקע), זיינע פערטרעטער — שימטשיק (פאַביאַניץ), און טראַניאַק (אוקראַינע), אַלס לאַווניקעס — קירילוק (לאָדז), שאַפאַ און פלוטאַ (זאַגלעמביאַ), סעקול (שלעזיען). סווערטש (קראָקע), פיענקאָווסקי און וואַלצישעווסקי (פויזען), גרודזשינסקי (זגערזש), און סקיבינסקי (אוקראַינע). אַלס סעקרעטאַרין איז אויסגעוועהלט געוואָרען פאַציאַנאָווסקאַ.

נאָכ'ן וועהלען דעם פרעזידיום איז אָנגעזאָגט געוואָרען אַ דעפּעשע פון פאָליטישע אַרעסטאַנטען, וועלכע געפינען זיך אין כזשאַנאָוו; דערנאָך האָבען גערעדט די אַנטיילנעהמער פונ'ם קאָנגרעס אין דער צאָהל פון אַנ'ערך 20 פערזאָן.

וולאָדזשימיעזש סאָקאַרסקי, דער לייטער פון גענעראַל־סעקרעטאַריאַט פון דער פּאַרטיי, האָט אַרומגערעדט אַ רייה אָרגאַניזאַציע־פראַגען, דעם מצב פון דער פּאַרטיי, ערקלערענדיג דערביי, אַז דער צווייטער קאָנגרעס האָט זיך פערזאַמעלט ערב מלחמה. לסוף האָט ער אויסגערופען: „זאָל לעבען די פוילישע סאָציאַליסטישע רעפּובליק!" די פערזאַמעלטע האָבען אונטערגעכאַפּט דעם אויסרוף, און אַפּלאָדירט דעם רעדנער.

סטעפאַן קירילוק, האָט אַלס פאָרזיצער פון דער מאַנדאַט־קאָמיסיע דערקלערט, אַז אינ'ם קאָנגרעס נעהמען אַנטייל 111 דעלעגאַטען פון 75 שטעט, ובתוכם — 22 דעלעגאַטען פון דער יוגענד, 9 דעלעגאַטקעס און 3 דעלעגאַטען פונ'ם פויערטום, 14 דעלעגאַטען פון צענטראַל־קאָמ. לינקע פ.פ.ס. חוץ מזה געפינען זיך אויפ'ן צוזאַמענפאָהר 213 געסט — פּאַרטיי־סימפּאַטיקער ובתוכם 174 פון לאָדז און 4 פון דער עספּעראַנטיסטען־געזעלשאַפט „לאַבאָראַ".

האַנקע (אויבערשלעזיען) האָט בעריהרט די פראַגע פון מאַסען־זעלבסטשוץ, וועלכע איז נויטיג, כדי געגענצושטעלען זיך די פאַשיסטישע פּרובען פון רעכטס און פון לינקס.

זאַוויסטאָווסקי האָט אָפּגעגעבען אַ בעריכט פון פינף שטעט אין וואַרשאָווער קרייז, ווי דהיינו: זשיראַרדאָוו, טשעכאַנאָוו, העמבאַרטאָוו, מינסק־מאַזאָוויעצקי, און ווישקאָוו, אָנווייזענדיג אין בעריכט, אַז דער דאָזיגער קרייז צעהלט 48 קאָמיטעטען, דער אָרגאַניזאַציאָנעלער מצב אין די דאָזיגע קרייזען איז אָבער אַ שוואַכער מחמת די פּראָוואָקאַציע־אַקטען און פּאָליציי־טעראָר.

פאָלקאַ האָט אָפּגעגעבען אַ בעריכט פונ'ם לאָדזשער קרייז, דערקלערענדיג, אַז דער דאָזיגער קרייז, צעהלט 1.002 מיטגלידער, איז אין ענטוויקלונגס־צושטאַנד, און אַז פון דער צאָהל 1002 מיטגלידער זענען 250 — יוגענדליכע; אַז אין דער דאָזיגער צאָהל זענען דאָ 32 פויערן; אַז לאָדז בעזיצט 32 פאַבריקס־קייזען, 6 שטאַבילע קאָנטאַקטען, 19 קאָמיטעטען, 78 ראַיאָן־קאָמעלען, און דערביי פראָספּערירט צום בעסטען די אַקציע צו העלפען פאָליטישע אַרעסטאַנטען, וועלכע שיקט איבער מחודש לחודש די אַרעסטאַנטען און זייערע משפחות פיער הונדערט זלאָטעס.

רוטקיעוויטש פון לובלין האָט אָפּגעגעבען אַ בעריכט פון צושטאַנד אין דער פּאַרטיי אין לובלינער קרייז, דערקלערענדיג אַז די לינקע פ.פ.ס. צעהלט דאָרט 155 מיטגלידער, אין בעשטאַנד פון וועלכע עס גייען הער־עיקר אַריין אַרבייטסלאָזע און 25 יוגענדליכע, בילדענדיג צוזאַמען 8 קאָמיטעטען. לויט דער מיינונג פונ'ם רעדנער ווייזט זיך די רויטע בעוועגונג דער־הויפט אַרויס אין דער גלאָז הוטע. אין דער ראַדאָמער מעבעל־פאַבריק, און אין דעם לאַנדווירטשאַפט־פעראַנד אין קראַסני סטאַוו. דער לובלינער קרייז צייהלט פינף קאָנטאַקטען — 2 שטאַבילע און 3 צייטווייליגע.

יאַנישעווסקי פון וואַרשע האָט אָפּגעגעבען אַ בעריכט וועגען דער טעטיגקייט פון דער פּאַרטיי אין וואַרשאָ, איבערגעבענדיג אַז פאָוואָנזקי צייהלט 42 מיטגלידער; סטאַראָמיעיסקאַ — 28; די פאַבריק „סקאָדי" — 8, פאָווישלע — 5; מאַרימאָנט — 26; פּראַגע — 9. גלייכצייטיג האָט דער רעדנער געמאָלדען וועגען דעם אָנגעקניפּטען קאָנטאַקט מיט די באַהנען, וואו עס האָט זיך געבילדעט אַ שטאַרקער קעמפערל, וואָס וועט אין פאַל פון אַ קריג מיט די סאָוועטען טון דער פּאַרטיי ממש אומשאַצבאַרע טובות.

פיענקניעווסקי פון פויזען האָט דערקלערט, אַז די פויזנער אָרגאַניזאַציע צעהלט זעכציג מיטגלידער. דערביי האָט ער אויפמערקזאַם געמאַכט אַז די ווייטערדיגע ענטוויקלונג פון דער אָרגאַניזאַציע איז דערווייל אָפּגעשטאָפּט, מחמת דעם פאַשיסטען טעראָר. די פאַשיסטישע אָרגאַניזאַציעס און די פּאָליציי־איש־געריכטליכע רעפּרעסיעס, וואָס אַ געוויז פון זיי זענען די געריכטס־אורטיילען, וואָס פערמשפּטען פּאַרטיי־מיטגלידער אויף 3 ביז 8 יאָהר שווערע טורמע.

שאַדקאָווסקי — דעלעגאַט פון דעם קראָקאָווער קרייז האָט געזאָגט, אַז די פּאַרטיי צייהלט צוויי הונדערט אַקטיווע מיטגלידער וואָס זענען גרופּירט אין 13 קאָמיטעטען. דאָס איז — האָט ער דערקלערט — זעהר ווייניג. און שולדיג דערין זענען די פּראָוואָקאַציעס פון טשומאַן און זיינע חברים.

דער עדות דערצעהלט נאָך ווייטער וועגען די דערקלערונגען און בעריכטען אויפ'ן קאָנגרעס וואָס עס האָבען אָפּגעגעבען: סקיבינסקי (פון דאָמבראָווער געביט), אַלינגער (אין נאָמען פון מערב־אוקראַינע), זשאַבינסקי (דעלעגאַט פון מערב־ווייס־רוסלאַנד), מאַרושיק (פון וואָצלאַוועק), ביילע קויפמאַן (לייטערין פון [illegible] ביי די יוגענדליכע), טורקעוויטש (אין נאָמען פון ווייס־רוסישע פויערן), גוטקאָווסקי (פון פשעמישל), האָט אין אַ שאַרפען טאָן קריטיקירט די שטראָף־עקספּעדיציעס אין מערב־אוקראַינע און ווייס־רוסלאַנד, באַמערקענדיג דערביי, אַז אין פשעמישלער און לוצקער טורמעס איבען זיך ספּעציעלע פּאָליציי־קאַדרען אין טאָרטורירען די אַרעסטאַנטען, ובפרט אין די דעפענזיוועס, זיי הרגענען, גיסען וואַסער דורך דער נאָז, פערגוואַלדיגען פרויען א.אַ.וו.

דער עדות דערציילט וועגען דעם וואָס עס האָבען גערעדט: יוזעף ריבאַרטשיק (מיטגליד פון קרייז־קאָמיטעט ק.פ.פ. פון דער „פּראָפּאַגאַנדע־אָפּטיילונג) א.אַ.

דער עדות דערציילט אַז נאָך די רעדעס האָט דער קאָנגרעס אָנגענומען אַנ'אַבסאָלוטאַריום פאַר'ן אָפּקייענדיגען צענטראַל־קאָמיטעט און אויסגעוועהלט אַ נייע פערוואַלטונג אין די פערזאָנען פון: יאָנאַס, פאַבישיאַק, ראַלביק (פון אויבער־שלעזיע) לעשניאַק, סאַקולאַ, סקיבינסקי, פאָלקאַ שימטשאַק, פאַצאַבאָווסקאַ און ריבאַרטשיק (פון לאָדז), סאָקאַרסקי, פישטשיק און סאַוויצקי (פון וואַרשאָ), קיליגאָווסקי, זאַוויסטאַווסקי, פיענקיעווסקי, א.א.

דער עדות שילדערט אויך דעם צווייטען טאָג פונ'ם קאָנגרעס און גיט איבער, וואָס יעדער דעלעגאַט האָט גערעדט, בעטאָנענדיג די אַנטי־מלוכהשקייט פון די דערקלערונגען און די נטיה צו סאָוויעט רוסלאַנד, וועלכע זיי זאָלען האָבען אין די רעדעס זייערע גלאָריפיצירט.

גוטקאָווסקי פון פשעמישל זאָל האָבען צ.א. דערקלערט אַז לויט אָפיציעלע סטאַטיסטיקעס צעהלט פוילען 400000 אַרבייטסלאָזע, אין דער אמתן אָבער זאָל די צאָהל בעטרעפען צוויי מיליאָן אַרבייטסלאָזע. דער ווירטשאַפטליכער קריזיס — זאָל ער האָבען געזאָגט — איז ממש אַ קאַטאַסטראָפאַלער, און דערביי זוכט די רעגירונג בגוואַלד פערבינדעטע געגען די סאָוויעטען אין די אייראָפּעאישע מלוכות, ווי דהיינו אין פראַנקרייך, רומעניען און לעטלאַנד. דער פּראָלעטאַריאַט פון דער גאַנצער וועלט — און מיר, צווישען איהם וועלען נישט דערלאָזען אַז בדרך מלחמה זאָל דער פּראָלעטאַריאַט פון סאָוויעט־רוסלאַנד דערדריקט ווערען.

דער עדות ציטירט נאָך די רעדעס פון ליטווינען, רוסאַק'ן און פערטיידיגט דערמיט, אַז בעת דער פון סאָקאַרסקין איז פּאָליציי אַריין אויפ'ן זאַל דעם קאָנגרעס אויפגעלייזט און אַלע אַנטיילנעהמער אַרעסטירט.

אַז דער עדות האָט שוין געענדיגט, פרעגט דער פאָרזיצער פון געריכט וואו איז ער געווען, דער עדות, וואָס ער האָט געקאָנט הערען, וואָס עס האָט זיך געטון אין בעראַטונגס־זאַל.

דערויף דערקלערט דער עדות, אַז זייענדיג אַמטליך אינפאָרמירט וועגען דעם צוזאַמענפאָהר, איז ער געקומען צום באַלעבאָס פון טושינסקאַ 17־19, מיט אַנ'אויסרייד אַז ער וויל דינגען דעם זאַל פאַר אַ פייערונג לכבוד דעם מאַרשאַל פילסודסקי. ביי דער געלעגענהייט האָט ער בעמערקט אַז די ווענטילאַציע־עפענונגען אויפ'ן זאַל גיבען די מעגליכקייט צו הערען, וואָס איב'ם זאַל ווערט גערעדט.

אין שייכות דערמיט האָט ער זיך, אין דעם ערשטען טאָג פון קאָנגרעס, 6 פאַרטאָג, איינגעאָרדענט צוזאַמען מיט זיינע צוויי קאָלעגען, שויטשינסקי און איזידאָרטשיק אויפ'ן דאַך, לעם דעם סצענע.

ענטפערענדיג אויף די פראַגען פונ'ם פאָרזיצער און פערטיידיגער אַז די נעמען פון די בעשולדיגטע, וואָס האָבען גערעדט אויפ'ן קאָנגרעס האָט ער באַטירט, הערענדיג ווי מ'האָט זיי אויסגערופען צום פרעזידיום־טיש. סטענאָגראַפיע קאָן ער נישט. באַטירט האָבען אַלע דריי, טוישענדיג זיך די גאַנצע צייט. בעת איינער פלעגט מיד ווערען פלעגט נאָכטירען דער צווייטער. די ווענטילאַציע־לעכער האָבען געגעבען אַ מעגליכקייט גוט צו הערען. אַמטליכע עפענונג איז געווען אַ קיילעכדיגע אַנ'ערך אַ דאַנ'ב מעטער די לענג. די געהיים־אַגענטען האָבען געבוי געוועהן איטליכען פון די רעדנער, אָבער דערקענען וואָלט זיי די רעדנער נישט געקאָנט. חוץ די, וואָס זיי קאָנען פון פריהער, ברוליאַנען און נאָטיצען האָט דער עדות קשעמינסקי נישט בעדאַרפט. מדרכת נאָכ'ן פערגלייכען זיינע נאָטיצען מיט די נאָטיצען פון די חברים און צוזאַמענשטעלען אַ ברייטען ראַפּאָרט — האָבען זיי אַלע די נאָטיצען און די ברוליאָנען פערניכטעט.

עס ווערט אַ געהער רעגען דעם, וויאַזוי האָבען עס די עדות געקאָנט אַזוי שנעל פערשרייבען דאָס אַלץ וואָס ס'איז גערעדט געוואָרען בעת זיי קענען נישט קיין סטענאָגראַפיע.

דער עדות דערקלערט הערויף, אַז זיי האָבען באַטירט קודם דאָס וואָס ס'איז געווען וויכטיגער, און וואָס ס'האָט געטראָגען אַנ'אַנטי־מלוכהשען כאַראַקטער.

דער בעשולדיגטער גאָטקאָווסקי פרעגט, צי דער אויסרוף: „זאָל לעבען אַנ'אַרבייטער־ און פויערים־רעגירונג" איז אַנ'אַנטי־מלוכהשער.

דער עדות קשעמינסקי ענטפערט אַז יאָ. (אויף דער אויספאָרשונג האָט קשעמינסקי געטענהט אַנדערש.)

דער פּראָקוראָר: — האָט סאָקאַרסקי גערעדט וועגען די טראַקטאַטען, צי וועגען דער „פּיאַטילעטקע" א.אַ.וו.

דער עדות בעשטעטיגט זיין דערקלערונג.

אַדוו. יאַכטעל פרעגט, צי קאָן דער עדות אוקראַיניש.

דער עדות ענטפערט: ניין. אָבער דאָך האָט ער אַלץ פערשטאַנען, ווייל אוקראַיניש איז ענליך צו רוסיש.

גאָטקאָווסקי פרעגט, צי דער עדות האָט געהערט וועגען קויטסקין און מאַרקס'ן.

דער עדות פלאָנטערט זיך, און מ'זעהט אַז ער איז גאַרנישט קיין וואַשנער יודע ספר אין הלכות סאָציאַליזם...

אויך אויף אַ רייה אַנדערע פראַגען פון גאָטקאָווסקין ענטפערט דער עדות — בוידעם אָדער דערנעבענביי.

אַלינגער פרעגט ביים עדות וואָס ביי איהם הייסט אַ „שאַרפע רעדע".

אויף די תשובה אויף דער דאָזיגער פראַגע קומט ביים עדות אַרויס אַ גאַנץ פרימיטיווע. לכתחילה דערקלערט דער עדות אַז איינציגע פון די רעדנער האָבען געשריען געלאַסען, און אַנדערע — זעהר הויך, ד.ה. שאַרף.

פאָרזיצער: — וואָס הייסט עס שאַרף? בנוגע דעם טאָן, צי בנוגע דעם אינהאַלט.

עדות: — אי דאָס, אי יענץ!

נאָך דעם עדות ווערען נאָך פערהערט די עדות די געהיים־אַגענטען שוויערטשינסקי און איזידאָרטשיק.

סיי דאָס עדות־זאָגען, סיי די דערקלערונגען אויף די פראַגען זענען ענליך צו זייער חבר קושעמינסקיס.

דער עדות יוסטיצקי רעדט וועגען דער טעטיגקייט פון ריבאַרטשיקן און גלאָוואַצקין פאַר'ן קאָנגרעס פון די לינקע פ.פ.ס.

ריבאַרטשיק דערקלערט, אַז עס האַנדעלט זיך נישט וועגען איהם, נאָר וועגען זיין ברודער.

דער געהיים־אַגענט פלאָנטערט זיך און זאָגט אַז ער געדענקט נישט.

נאָך דעם פערהער פון די דאָזיגע עדות פרעגט דער פאָרזיצער אַליניטש ביי די צדדים, צי זיי פערלאַנגען אַז די שריפטליכע דערקלערונגען פון די עדות וואָס האָבען זיך נישט צוגעשטעלט צום פראָצעס זאָלען איבערגעלייענט ווערען.

נאָך אַ בעראַטונג פון די אַדוואָקאַטען בעשליסט דאָס געריכט אין הסכם מיט די פאָרשלאָגען פון די צדדים, די דאָזיגע דערקלערונגען נישט פאָרצולייענען.

נאָכ'ן קאָנטראָלירען די זאַכליכע בעווייזען, ווערען די ווייטערדיגע געריכטס־פערהאַנדלונגען אָפּגעלייגט ביז מאָנטאָג פריה.

געדענקט! אַז דעם 17־טען נאָוועמבער הויבט זיך שוין אָן די גרויסע ציהונג פון דער 1־טער קלאַס.

געדענקט! אַז אַ גרויס גליק וואַרט אויף אייך דורך מיין קאָלעקטור.

געדענקט! אַז ביי מיין גרויסע צאָהל פערקויפטע לאָסען איז ביי מיר געפאַלען ביי די לעצטע ציהונגען צו 30.000 זל., 20.000 זל., 15.000 זל. און אַ סך צו 10.000 זל.

געדענקט! קויפען זאָלט איהר אַ לאָס נור אין דער גליקליכער קאָלעקטור פון

F. BRAJTSZTAJN

14 Piotrkowska 14

געדענקט! מיין אַדרעס, אויב איהר ווילט פטור ווערען פון זאָרגען.

געדענקט! אַז דער הויפּט־געווינס איז זיכער 1.000.000 זל.

געדענקט! אַז פאַר אַ קליינע סומע קענט איהר רייך ווערען.

געדענקט! אַז די צייט איז קורץ, אייל דעריבער מיט מזל אין מיין קאָלעקטור.

רויבער מיט העק און מעסער'ס בעפאַלען און בערויבען פויערים
אויף אַ סומע פון... 73 זלאָטעס

(א) אויפ'ן וועג צווישען אלעקסאנדער און פאָדעמביצע, איז אויף די דורכפאָהרענדע פויערים יוזעף ראַשאַק און סטאַניסלאַוו ראַשטשעלאַק אויסגעפיהרט געוואָרען אַ רויב־אָנפאַל. דראָהענדיג מיט העק און מעסער'ס, האָבען די רויבער ביי זייערע קרבנות צוגענומען 73 זל. און אַנטלאָפען.

די בעפאַלענע האָבען וועגען דעם אָנפאַל געמאָלדען דער נאָהענטער פּאָליציי־וואַך, וועלכע האָט באַלד געמאַכט אַנ'אָבלאַווע אין דער גאַנצער סביבה. עטליכע פערדעכטיגע אין דעם אָנפאַל זענען אַרעסטירט געוואָרען.

יודיש טעאַטער „פילהאַרמאָניע" אָנפיהרונג: א. בעזמאַן און א. שטאַכפּעדער.

דין בעריהמטע סובּרעטין **רעגינא צוקער** | בעריהמטער אַרטיסט און זינגער **הערמאַן פעניגשטייז**

צוזאַמען מיט'ן אויסגעצ. אַנסאַמבל: בערטאַ זאַסלאַווסקאַ, עווא שטאַכפּעדער, ליזאַ שלאַסבערג, סאָניאַ בעזמאַן, לעאָן נעטליכערמאַן, קאַרל צימבאַליסט, אהרן אייזענבערג, יוסף נייווירט, דוד האַמבורגער און אנד.

ריזיגער ערפאָלג !! דאָס טעאַטער שטורמט פון אַפּלאָדיסמענטען !! היינט, זונטאָג, 9 אָוונט צום 4־טען מאָל, די זעהר אויסגעצ. קאָמעדיע מיט געזאַנג און טענץ

„דער געקויפטער חתן"

אין 3 אַקטען, אין די הויפּט־ראָלען: רעגינאַ צוקער און הערמאַן פעניגשטייז.

מאָרגן, מאָנטאָג, 3־טע פאָפּולערע פאָרשטעלונג פרייזען פון 50 גר. ביז 1.70 ערשטע רייע קאָמישע אָפּערעטע **מאשקע, דאָס מיידעל פון דער וואָלגאַ**

פּרטים מאָרגען. בילעטען צו בעקומען אין קאַסע פון „פילהאַרמאָניע".

שפאלטונג צווישען יודישע און קריסט־ ליכע סוחרים צוליב זונטאג־רוה

(אג) אין פעראיין פון די פוילישע סוחרים זע־ נען לעצטענס פארגעקומען אייניגע זיצונגען פון פארשטעהער פון פערשידענע סוחרים־ארגאניזאציעס ציעס אין לאדז, אויף וועלכע עס איז בעטראכט גע־ ווארען די פראגע וועגען א געמיינזאמער אקציע געגן: דעם צוואנג פון האנדעלס־ביכער, איבערמער־ סיגע שטייערן, פענניקעס א.א.וו. א חוץ דעם איז אויך בעטראכט געווארן די פראגע וועגן זונטאג־ רוה. אין אלע פראגען האבען זיך די סוחרים ווי עס איז פערשטענדיגט, אלע סוחרים זענען מסכים, אז דער צוואנג פון האנדעלס־ביכער איז אן אונמעג־ ליכקייט. א טייל סוחרים קענען אליין נישט פיה־ רען קיין ביכער און ווידער צונעהמען א בוכהאל־ טער וועט איינגאנצען נישט לויבען צו פיהרען דאס געשעפט. אויך בנוגע די שטייערן האט געהערשט א הסכם ביי די סוחרים, נאגעגען בנוגע דער פראגע וועגען מעגען עפענען די געשעפטן אין זונטאג האבען זיך די קריסטליכע סוחרים ענט־ שידען זיך ארויסגעזאגט געגען דעם, די יודישע אבער, האבען זיך ארויסגעזאגט פאר דעם פראיעקט.

אלס רעזולטאט פון דער דאזיגער מיינונגס־ פערשידענהייט איז אויף דער לעצטער געמיינזא־ מער זיצונג בעשלאסען געווארען או אין אלע פרא־ גען וואס ריהרען אן דעם כלל זאל יעדער פער־ איין ארויסטרעטען בעזונדער.

ראט פון פראפ. ארב. פעראיינען
פראטעסטירט געגען לעהרער־פעראיין

פרייטאג אינאווענד איז פארגעקומען א פלע־ נאר־זיצונג פון די פראפ. ארב. - פעראיינען וועלכע איז גערופען געווארען דורכ'ן היגען „ראט פון די פראפ. פעראיינען".

די קאנפערענץ האט צווישען אנדערע אויך בעטראכט די פראגע פון שטרייק, וועלכען ס'האט ארויסגערופען דער לעהרער־פעראיין אין דער באראכאוו־שול.

נאך א לענגערער דיסקוסיע האט די קאנפע־ רענץ איינשטימיג אנגענומען א רעזאלוציע, אין וועלכער זי שטעלט פעסט, אז די הויפט־פערוואלטונג פון לעהרער־פעראיין האט געבראכט דעם אפמאך, וועלכען איהרע בעפולמעכטיגטע דעלעגאטען האבען געשלאסען מיט דער יודישער שול־ארגאניזאציע וועגן סכסוך אין דער באראכאוו־שול.

דאס ארויסרופען דעם שטרייק אין דער באראכאוו־שול אנערקענט די קאנפערענץ פון א שעדי־ גונגס־אקט קעגען דעם יודיש־וועלטליכען שול־וועזען מצד דעם לעהרער־פעראיין.

די קאנפערענץ האט איינשטימיג אויסגעדריקט איהר סאלידאריטעט מיט דער לעהרערשאפט פון דער באראכאוו־שול, וועלכע איז נישט צוגעטרע־ טען צו דעם נישט גערעכטען און טענדענציעזען שטרייק און האט בעשלאסען צו שיצען די שול קע־ גען יעטוועדער אנגריף.

די קאנפערענץ האט אויך בעשלאסען צו רו־ פען אין די נאהענטסטע טעג א מיטינג וועגען דער פראגע.

דער פאקט וואס דער לעהרער־פעראיין האט ארויסגערופען א שטרייק אין איינער פון די י.ש.א. שולען, הגם די הויפט־פערוואלטונג פון דער יודי־ שער שול־ארגאניזאציע האט אין א גאנצער רייהע ווענדונגען געווארענט געגען דעם פאלשען טריט, און איז אויך געגאנגען אויף אלע מעגליכע קאמ־ פראמיסען אין דעם ענטשטאנענעם סכסוך, האט ביי דער היגער יודישער ארבייטערשאפט ארויסגערו־ פען אן אויפרעגונג. אויך אלע עלטערן פון די קינדער וואס לערנען אין די באראכאוו און פרץ־ שולען האבען אונטערגעשריבען א שארפע פרא־ טעסט־רעזאלוציע געגען דער האנדלונג פון לעה־ רער־פעראיין.

די גליקליכע טעג

עס דערנעהנטערט זיך די ציהונג פון דער 1. קלאס פון דער 26־טער מלוכה־לאטעריע. דער גרויסער ערפאלג פון דער איצטיגער לאטעריע נעהמט זיך דערפון וואס עס זענען יעצט צום ערש־ טען מאל איינגעפיהרט געווארען זעהר גינסטיגע ענדערונגען אין'ם שפיל - פלאן ווי צ. ב. 1) דאס הויפט־געווינס איז א גאנצער מיליאן אהן שום בע־ מערקונגען; 2) די אויסגעלאסענע נומערן שפילען ווייטער אין די אנדערע קלאסען, אזוי, אז א קלאס קען געווינען פינף מאל; 3) די 4 ערשטע קלאסען שפילען צו פינף טעג און האבען גאנץ בעדייטענדע געווינסען און פרעמיעס א.א.וו. א.א.וו. די שפילערס ווענדען זיך נאך די לאסען הויפט־ זעכליך צו דער איבעראל בעקאנטער קאלעקטור ס. יאטקא (פיעטריקאווער 22 און 66) זי צייכענט זיך שטענדיג אויס מיט איהר אויסערגעוועהנליכע גליק, דאס גרויסע געווינס פון דער 5־טער קלאס 150.000 אויף נומער 65707 איז אויך [illegible] אין דערזעלבער קאלעקטור.

אויסצייכענונגען

(2) אין דעם לעצטען „דזשענניק פערסאנאל־ ני" פונ'ם קריגס־מיניסטעריום איז פערעפענטליכט א פעראָרדנונג וועגען אויסצייכענונגען פאר פאלגענדע לאדזער:

מיט'ן קאוואלער־ארדען „פאלאניא רעסטיטוטי" איז בעצייכענט געווארען דער פאדפולקאווניק ד"ר מיכאל דאבולעוויטש פון 4־טען קרייז־שפיטאל.

מיט'ן אונאפהענגיקייטס־קרייץ—קאפיטאן סטע־ פאן בילינסקי, פאר. יאן גוטקאווסקי, עלטערער סער־ זשאנט יוזעף מאלישיקי.

מיט'ן אונאפהענגיקייטס־מעדאל: פאדפולקאוו־ ניק סטאניסלאוו ארלאווסקי, עלטערער סערזשאנט פראנטשישעק לעבולט, סערזשאנט וולאד. קלים, סערזש. אלעקסאנדער ראזשעוויטש, פלוט. מאר־ טשעווסקי, פלוט. מיעטשיסלאוו ניעדזשעלסקי.

טעאטער „סקאלא", שרודמיעסקא 15.

די יודישע באנדע

שטורמישער ערפאלג פון 2־טען פראגראם

היינט, זונטאג, 9 אווענט צום 4־טן מאל

„די וועלט שאקעלט זיך"

אין 2 גרויסע אקטן, צוזאמענגעשטעלט און רעזשיס. פון יצחק נאזשיק

מיט אנטייל פון אינזערע באנדיטען־ליבלינגע: חנה גראסבערג, ראזא גאזעל, לאלא פאלמאן, זישע קאץ, דוד לעדערמאן, ב. שווארצשטיין און אנד.

בילעטען שוין צו בעקומען אין קאסע. אדמ. לייטער: יאן ווייגבערג.

לזכר די לופט־העלדען
געענדערטע נעמען פון צוויי גאסען

אויף דער נאהענטסטער זיצונג פון מאגי־ סטראט וועט בעטראכט ווערען דער פארשלאג וועגן ענדערען די נעמען פון 2 גאסען: די קאראלא־ גאס אויף פאר. זשווירקא און די פוסטא־גאס—אויף אינזש. וויגורא.

היינט דרינגענדע פערזאמלונג פון די פיש־סוחרים און די פיש־ געוועלב אינהאבער

היינט, זונטאג, דעם 13־טען נאוועמבער ד. י. 5 א זייגער נאכמיטאג קומט פאר אין פער־ איינס־לאקאל פאמארסקא 18 א דרינגענדע פער־ זאמלונג מיט א זעהר וויכטיגער טאג־ארדנונג.

ציוניסטישער פאלקס־ אוניווערזיטעט

היינט זונטאג, אווענד קומט פאר אין דער פאלקס־אוניווערזיטעט ביי דער ציוניסטישער ארגא־ ניזאציע (שרודמיעסקא 29) א פארלעזונג פון ד"ר משה פריילין אויף ד. ט.: „יודישע ווירטשאפט" (די ראטשילדס).

ביי די „ווילנער"
אין קאמעראל־טעאטער

היינט שפילען די „ווילנער" בונט אין אויס־ בעסערונגס־הויז" אין 3 אקטען פון פעטער מארטין לאמפעל. פרייזען בעדייטענד רעדוצירט.

„די וועלט שאקעלט זיך"
ווידערהאלונג פון דער פרעמיערע אין דער „יודישער באנדע"

היינט 9 אווענד ווערט ווידערהאלט די פרעמיערע פון דעם צווייטען פראגראם „די וועלט שאקעלט זיך", וואס איז אדורך מיט גרויס ערפאלג.

אין די פוילישע טעאטערן

אין שטאטישען טעאטער ווערט היינט גע־ שפילט 4 נאכמ. די קאמעדיע „מאדאם פריילין" אין אווענד – „מאדמואזעל".

אין „קאמעראל־טעאטער" – (4 נאכמ. און 9 אוו.) „א רעמבראנד צו פערקויפען".

אין טעאטער „פאפולארני" (4.15 און 8,15) די אפערעטקע „דער כשוף פון וואלס".

12 פארמ. — א קינדער־פארשטעלונג.

TEATR REWJI **Nowy Momus** Zgierska 17

Od wtorku, dn. 8 b. m. **Wielka rewja** p. t.

„EDZIO I FREDZIO"

na czele Edward **Rej** i **Jan Wiśniewski**

CENY REWELACYJNE

od 30 gr. do 70 gr.

שרייב־מאטעריאלען־געשעפט

גוט איינגעפיהרט, וואס עקזיסטירט זייט 25 יאהר, מיט איינגעפיהרטער קונדשאפט אויף גינסטיגע בעדינגונגען פון

זאפארט צו פערקויפען.

צו ערפאהרען טעלעפאן 171-12. 6998

היינט ערשטער קאנצערט
פון לאדזער פילהארמאנישען ארקעסטער

היינט זונטאג 3.15 נאכמיטאג קומט פאר אין פילהארמאניע־זאל דער ערשטער סימפאנישער קאנ־ צערט פון היינטיגען סעזאן פון לאדזער פילהאר־ מאנישען ארקעסטער אונטער דער לייטונג פון זעהר גוט בעקאנטען דיריגענט און דירעקטאר פון דער ווא־ רשעווער אפערע ה' וואלעריאן בערדיאיעוו. אלס סאָ־ ליסט טרעט אויף דער וועלט־בעריהמטער וויאלאנ־ טשעליסט ה' באלעסלאוו גינזבורג.

ראדיא־פראגראם
זונטאג, דעם 13־טען נאוועמבער

10,00 גאטעסדינסט, 11,58 צייטסיגנאל 12,10 מעטעאראלאגישער קאמוניקט, 12,15 סימ־ פאנישער פריהמארגען פון דער ווארשאווער פיל־ הארמאניע, 3,25 מוזיק, 4.00 פראגראם פאר קינדער, 4,25 גראמאפאן־פליטען, 5,00 קאנצערט 6,00 לייכטע מוזיק, 7,00 פערשידענעס, 7,20 ספארט ידיעות פון לאדז, 7,25 אודיציע, 8,00 פאפולערער קאנצערט, ספארט ידיעות, 9,05 קאנ־ צערט, 10 לייכטע מוזיק, 10,55 מעטעאראלא־ גישער און פאליציי־קאמוניקאט, 11,00 טאנץ־מוזיק.

* * *

אויסלאנד

3,10 הילווערסעם – סימפאנישער קאנצערט, 7,30 שטאקהאלם - קאנצערט, 8 קעניגסוואוסטער־ האוזען — אפערע, 8,15 לאנגענבערג – אפערעטקע 8,30 מיילאנד — אפערע, 8,41 הילווערסעם – לייכטע מוזיק, 8,45 רוים – אפערעטע „גראף לוקסעמבורג", 9,30 „בריסעל – אפערע, 10,05 לאנדאן – סימפאנישער קאנצערט.

פאר

גראמאפאנישע אנשטאלטען

דרוקערייען און מעבלען

עמפפעהלט

טעל.: 241-24

Dr. med. **Haltrecht**

ספעציאל־ארצט פאר הויט־ און גשלעכטס־קראנקהייטען

פיעטריקאווער 10, טעל. 245-21

נעמט אן פון 8 ביז 11 פריה, פון 1 ביז 2 מיטאג און פון 5–9 אווענד. זונטאג פון 10–1 בייטאג.

Dr. HELLER

ספעציאליסט פאר הויט, ווענערישע קראנקהייטען און מענער־שוואכע האט זיך איבערגעצויגען אויף

טראגוטא 8, טעל. 179-89

נעמט אן פון 8 ביז 11 פריה און פון 4—8 אווענד, פאר פרויען א ספעציעלער ווארטע־זאל.

פאר אונבעמיטעלטע לעטשניצע־פרייזען.

Dr. med. **H. LUBICZ**

ספעצ. פאר הויט, ווענערישע און געשלעכטס־קראנקה.

צעגעלניאנא 7, טעל. 141-32

נעמט אן פון 8–10 פריה, פון 12–2 נאכמ. און פון 5–8 אווענד. זונטאג פון 9–11 בייטאג.

Dr. Z. RAKOWSKI

ספעציאליסט פאר אוירען, נאז, האלז און לונגען־קראנקהייטען

11 ליסטאפאד 9 (קאנסטאנטינער)

טעל. 127-81

שפרעכשטונדען פון 12—2 און פון 5—7

נעמט אויך אן אין לעטשניצע זגערזשער 17 פון 11–2.

אין כעלמי פון 8–9 פריה.

DR. MED. J. LUBICZ

כירורג־ארטאפעד

פאלודניאווא 9, טעל. 183-17

קראנקהייטען פון די ביינער, געלענקען, פערקרימונגען פון די פלייצעס און גלידער

אייגענע פראצעדורע פון זעמטליכע ארטאפעדישע אפאראטען ווי: חקלערסעם אויף פלאטפוסען. קינסטליכע הענד און פיס, גארסעטען א. אז וו.

נעהמט אן פון 2.30 ביז 4.30 נאכמיטאג

וויכטיג פאר לאדז און פראווינץ!

מצבות פון 30 זל. אן

ביז צו די טייערסטע גראניט־דענקמאלען

מיהר איך אויס ביליג און סאליד. אויך וואגש בעזוך איך די ג' קונדשאפט אויך אויף דער פראווינץ קומט און איבערצייגט אייך!

מיט אכטונג פירמע „GRANIT"

לאדז, פאמארסקא 39.

8138

אלע דארפען וויסען

אז די פירמע

פערדער זגערזשער 7

לוטאמירסקא 2 און זגערזשער 20

איז די איינציגע קוועלע, וואו מען קריגט אמביליגסטען צו קויפען

דאמען־ און מענער־היטען

פון די נייעסטע פאסאנען און מאדערנסטע קאלירען, און גלייכצייטיג ווערט אנגענומען צו איבערפאסאנירען מענער־ און דאמען־היטען פון גאר אלט אויף געבנצליך ניי און אלעס צו ביליגע פרייזען און רעעלע בעהאנדלונג.

געדענקט די אדרעסען!

ווערקשטעל פון שירמס און שפאציר־שטעקענס

ס. פייגענבוים,

לאדז, נארוטאוויטשא 19

עמפפעהלט אין א רייכען אויסוואהל פון קאלירטע דאמען־ און מענער־שירמס און שטעקנס צו קאנקורענץ־פרייזען.

נעמט אן אלערליי רעפאראטורען פון שירמס און שטעקנס

Dr. med. NIEWIAŻSKI

ספעציאליסט פאר סיפיליס, טריפער און הויט־ קראנקהייטען, בעהאנדלונג פון מענער־שוואכע

אנדזשעיא 5, טעל. 159-40

נעמט אן פון 8–11 און פון 5–9 אוו.

זונטאג און יום־טוב פון 9–1 פארמ.

בעזונדערער ווארטע־זאל פאר פרויען.

Dr. med.

W. Eychner

אקושעריע און פרויען־קראנקהייטען

וואוינט איצט 4 צעגעלניאנא 4

(נעבן קינא „טשארי") טעל. 134-72

נעהמט אן פון 2 1/2 – 4 און פון 7 – 8 אווענד

Dr. med **REICHER**

פאלודניאווא 28, טעל. 20193

ספעציאל־ארצט פאר מענער־שוואכע־בעהאנדלונג קינדערלאזיגקייט און סעקסועלע בעראטונגען

נעהמט אן פון 5 — 8 אווענד.

זונטאג און יום־טובים פון 9 — 1 בייטאג.

Dr. med. I. ROZENFELD

אוירען, נאז און האלז־קראנקהייטען

צוריקגעקעהרט

8 זאוואדזקא 8, טעל. 241-53

נעהמט אן פון $2^1/_2$—$4^1/_2$.

ספר פון דער סדרה

אַ זאַמלונג פון אינטערעסאַנטע אָריגינעלע תּורה-ווערטער אויף אַלע סדרות פון חמשה חומשי תּורה און אויף ימים טובים פון בעריהמטע גאונים. די גרעסטע אויטאָריטעטען האָבען זיך אויסגעדריקט מיט אָנערקענונג פאַר אַט דעם ספר, וואָס איז גע-דרוקט אויף גוט פּאַפּיר און שעהן איינגעבונדען. דער פּרייז איז 3.50 זל. און מיט פּאָרטאָ 4 זל

צו בעקומען ביים מחבר

פ. ז. גליקסמאַן, לאָדז, זאַוואַדזקאַ 16a

אויפפאָדערונג

אַזוי ווי ר׳ שמואל יוסף טאַראַנטשיק, ספּאַצערנאַ 18 מיט זיין זוהן ר׳ אבא האָבען פערשפּרייט רכילות, אַז איך זאָל זיי האָבען מכלומרשט געמסר׳ט, ערקלער איך, אַז דאָס איז אַן אויסגע-טראַכטער בלבול. איך פאָדער זיי אויף, אַז זיי זאָלען קומען צו אַ דין-תּורה מאָנטאַג, ד. 14. ד.ח. 8 אַ זייגער אָוונד צו הרב ר׳ משה מנחם סעגאַל, פּאָלודניאָווע 25. אויב זיי וועלען נישט קומען, וועל איך ציהען דערפון די קאָנסעקווענצען און וועל נישט פערענטוואָרטליך זיין פאַר די פאָלגען.

מיט אַכטונג ט. פּאַרבע.

אויסשליסליכער פערקויף פון

קויהלען

פון די קויהלען-גרובענס

„Kazimierz" i „Juljusz"

ABRAMOWICZ i WODZISŁAWSKI

אויסשליסליכער פערקויף פון קויהלען וואַגאָנווייז פון די גרובענס „Kazimierz" i „Juljusz"

לאָדז, קילינסקיעגאָ 66, טעל. 147-60

באַטשניצע ביי דער סטאַציע לאָדזער פאַבריקס-באַהן.

שטענדיג אויף לאַגער קאָקס „Gotthard" i „Wolfgang"

Dr. med. Arthur Kühnel

פרויען-קראַנקהייטען און געבורטס-הילף

האָט זיך איבערגעצויגען

וואָלטשאַנסקאַ 135 (עק אַננאַ) טעל. 178-02

6999

Dr. med. F. TURYN

ספּעצ. פון פערדייאונגס-אָרגאַנען

פּושעיאַזד 19 (קילינסקיעגאָ 93)

טעל. 133-05

7001

Dr. med. Z. TURYNOWA

קינדער-קראַנקהייטען

פּושעיאַזד 19 (קילינסקיעגאָ 93)

טעל. 133-05

אכטונג!

איך בעזיץ גוטע וועקסלען און זוך דירעקטע פער-ביינדונג מיט אַ דיסקאָנטער. אָפּערטען אין אַדמי-ניסטראַציע אונטער „דיסקאָנטאָ".

6990

דאַרפט נישט אוועק קיין אויסגעברענטע לאָמפּלען!

ווייל פאַר יעדע אַלטע זשאַרובקע בעקומט איהר צוריק אַ גאַראַנ-טירט לאָמפּל געגען צוצאָהלונג אַ העלפט פון פּרייז.—

מ. זענדעל פּלאַץ וואָלנאַשטשי 9

(פּראָנט-געוועלב), רוג נאָוואָמיעסקאַ.

בוכהאַנדלונג נ. בערלינסקי

לאָדז, אַלט-שטאָט 12.

חודש פונם יודישען בוך, אָרגאַניזירט לויט דער איניציאַטיוו פון יודישען פען-קלוב אין פּוילען

אין דער ביליגער רשימה געהען אַריין העכער 1000 פון די בעסטע ביכער, די וויכטיגסטע ווערק פון דער יודישער און וועלט-ליטעראַטור פון די בעדייטענדיגסטע פערלאַגען. הנחה ביז 90 פּראָצ.

קומט און זעהט אַדורך די רשימה פונ׳ם ביליגען ביכער-פערקויף און איהר וועט זיכער עפּעס קויפען.

אַלע ביכער זענען צו בעקומען אויך אין פּראַכט-באַנד צום פּרייז פון 1.50 גילדען.

KONSUM

PRZY „WIDZEWSKIEJ MANUFAKTURZE" S.A.

ROKICINSKA 54. Dojazd Tramwajami 10 i 16

עמפּפעהלט:

אויף שלאַפרעקן

פּיזשאַמעס

און וואַרימע וועש

בעקאַנט מיט זייער גוטסקייט

באַרכאַנען און פלאַנעלען

אין די העכסטע סאָרטען און די נייעסטע מוסטערן

6997

אויסשליסליכער פערקויף פון סחורות

סעקונדאַ, בראַק און רעשטלעך.

מיר עמפּפעהלען אויסאַרבייטונגען פון דער מאַרקע

O K

פון אונבעקאַנטער ביז-איצט העכסטער קוואַליטעט.

שייטלען

— מיט —

פּאַריזער שרינגדען

ווי אויך

פערטיגע שייטלען

ווערען ערשטקלאַסיג און רעיעל אויסגעאַרבייט

און אַנדולאַציע

צו ביליגע פּרייזען,

ביי קערש

סקווערזאַוואַ 15.

בריליאַנטען, גאָלד,

זילבער און לאָמבאַרד קוויטען קויף איך און צאָהל די העכסטע פּרייזען בעזונדער שטעם אויף לאָנער אַלדער אַרט ביושוטעריע און גאָלד-אויסאַרבעטונגען צו די ביליגסטע פּרייזען מ. מיזעס

לאָדז פּיעטריקאָווער 30

געדענקט יודען

אז איהר דאַרפט פריהער נישט אונטערנעהמען קיין שום שריט אין אַ ייצר רעכטליכען ענין, כל זמן איהר האָט זיך נישט פערשטענדיגט מיט׳ן רעכטס-פּובליציסט

י. אינפעלד. לאָדז

פּיעטריקאָווער 31

אויפנאַהם-שעה׳ן טעגליך פון 4—8 אָוו.

זיכערע הילף און א רפואה

אהן אַ אָפּעראַציע, אָן בלוט. אהן אַ מעסער און אהן בלוט-פערגיסונג פאַר קראַנקע אויף קילעס פאַר מענער, ווייבער און קינדער. פערשידענע קאַליקעס אין גוף פאַר הויקערס און פיס

פערלאָזט אייך נישט, ווייל דער ווינקעל-בראָך ווערט גרויס אַזוי ווי אַ מענשען-קאָפּ, אָדער אַזוי ווי אַ וואַסער-קאָן; און עס פאַלט אַריין אין דעם פוס און דער קראַנקער איז איז אַ גרויסער סכנה דורך פערדרייען די קישקעס ווערט ער בראַנדיג און שטאַרבליך. ספּעציעל גוטע הילף באַנדאַזשען אויסגעצייכענט גוט דורך הויסע פּראַפּעסאָרען מיט מיינע בע-האַנדלונג און פון דייטשען פּראָפעסאָר

דאָקטאָר בראָכבאַנד בעוויזען זיכער דעם שוועכסטען און געפעהר-ליכסטען בראָך. אויך פאַר הויקערס, לייבזנגען מיט הייל-גאַרטעטען און אָפּ-ראַטען פאַר פערקרומטע פיס און פּלאַטס-פוס, ספּעציעלע איינלאַגען און די שיך קינסטליכע גומענע פיס און הענד, גומענע זאָקען, פאַר די גרעסטע קראַנקע אָדערן. עמפּפאַנגט פון 9 ביז 1 בייטאָג און פון 3 ביז 7 אין אָוונד

אָרטאָפּעדישע אנשטאַלט

Specialist J. RAPAPORT, Ortoped

von Lemberg Łódź, WOLCZANSKA 10,

tel. 221-77, front, parter.

בעמערקונג: דאָס פערזענליכע ערשיינען פון די קראַנקע איז אונבע-דינגט נויטיג. דיפּלאָמען האָבען אויסגעשטעלט פּאָלגענדע אוניווערזיטעטס-פּראָפעסאָרען: פּראָפ. ד״ר בּאַראַנטש, פּראָפ. ד״ר י. מאַריש-לער, פּראָפ. ד״ר בר. קיפּלאַנאָווסקי און אויך אַנדערע.

סור נעהמען אויך אָן פערזיכערטע פון דער קראַנקען-קאַסע.

דאַנקזאַגונג.

דעם ה׳ דיר. י. ראַפּאַפּאָרט, דעם ספּעציאַליסט פון דער הייל-אָרטאָפּעדיע, וואוינהאַפט אין לאָדז, וואָלטשאַנסקאַ 10, דאַנק איך הערצליך פאַר׳ן אָפּראַטען מיין קינד פון אַ שווערער פערקרימלונג (פּעראַליזש פון די פיס) דורכ׳ן פערלעגען אַ ספּעציעלען הייל-אָרטאָפּעדישען גאַרסעט לויט זיין מעטאָדע. דאָס קינד איז איצט געהיילט, געזונד און גלייך.

(—) **Szklarowie.**

Dr. med.

M JAKUBOWICZ

Narutowicza 9, tel. 226-98

נעהמט אָן פון 9 — 11 פריה און פון 4—8 אָוו.

PORADNIA WENEROLOGICZNA

פון דאָקטוירים-ספּעציאַליסטען

זאַוואַדזקאַ 1.

נאָר פאַר ווענערישע הויט-קראַנקה. און מענער-שוועכע אַנאַליזען פון בלוט און אויספלוס אויף סיפיליס און טריפּער. קאָנסיליומס מיט ספּעציאַליסטען פון אוראָ-לאָגישע און נערווען-קראַנקהייטען. קוואַרץ-לאַמפּ. עלעקטרישער הייל-קאַבינעט לאַסטעטיק.

— — טעגליך פון 8 פריה ביז 9 אָוונד. — — פון 11 ביז 12 ביי טאָג און פון 2 ביז 3 נאָכמ. נעמט-אָן אַ פרוי-דאָקטאָר נור קינדער און פרויען. זונטאָג פון 9 פריה ביז 2 נאָכמיטאָג. — בעזונדער וואַרטע-צימער פאַר פרויען

וויזיט 3 זל.

ד״ר. מעד. בערמאַן

צעגעלניאַנאַ 15, טעל. 149-07.

ספּעציאַל-אַרצט פאַר הויט- און געשלעכטס-קראַנקה. מענער-שוועכע בעהאַנדלונג א. סעקסועלע בעראַטונג. נעהמט אָן פון 8—11 פריה און פון 4—8 אָוונד. זונטאָג פון 9—1 בייטאָג.

פאַר אונבעמיטעלטע—לעטשניצע-פּרייזען

לעטשניצע

פון דאָקטוירים-ספּעציאַליסטען

17 זגיערזשער 17,

טעלעפאָן 116-33

ס׳נעהמען אָן דאָקטוירים פון אַלע ספּעציאַליטעטען, ד״ר גאָלדשטיין-פּאַלאַס, ד״ר יוסטמאַן, ד״ר מ. קאַנטאָר, ד״ר ציגע, ד״ר ראַ-קאָווסקי, ד״ר ראָזענצווייג, ד״ר רוזשאַ-נער, ד״ר ווייגבערג, ד״ר סטופּעל. צאָהן-אַרצט גראַדזיענטשיק-קאַראַשיאַוואַ

ווי אויך וויזיטען אין שטאָט.

רענטגען-בעשטראַלונגען, קוואַרץ, דיאַטערמיע, עלעקטריזאַציע, און ערצטליכע אַנאַליזען.

יעדער איינציגער

האָט זיך אי-בערציינט, אַז פאַר

מעבעל

דיוואַנעס, פעלצען, נייה-מאַשינען, גאַרדעראָבען אז״וו צאָהלט די העכסטע פּרייזען

א. ווייצמאַן שענקעוויטש 23

טעלעפאָן 191-00.

ביי מיר איז שטענדיג פערשידען געניצטע מעבעל אין גוטען צושטאַנד צו פערקויפען.

חדר „תּורה ודעת"

עם גן-ילדים

פל. וואָלנאַשטשי (נייע שטאָט) 6

מאַכט בעקאַנט דאָס נאָך אַ גרינדליכען רעמאָנט ווערט דאָס חדר צום נייעם שול-יאָהר פולשטענדיג רעאָרגאַניזירט און פערפולקאָמט אויף אַלע געביטען פון למודי קודש און למודי חול.

איינשרייבונגען פון נייע תּלמידים אויפ׳ן קומענדיגען שול-יאָהר 1932/33 אין אַלע מחלקות ווי אויך אין גן-ילדים (פרעבעל-שול) קומען פאַר יעדען טאָג פון 9—1 בייטאָג.

עלטערן! פערשרייבט אייערע קינדער אין חדר „תּורה ודעת", וואו סווערט געלייגט גרויס אכט אויף דער ערציהונג און דרך-ארץ׳דיגע אויפפיהרונג און ס׳ווערט געלערנט דורך מלמדים ספּעציאַליסטען תּורה ודרך ארץ און אַלעס, וואָס אַ יודיש קינד דאַרף צו וויסען!

קינדער פון 4 ביז 8 יאָהר ווערען אַהיים-געפיהרט דורך אַ ספּעציעלען מענש.

צוליב׳ן קריזיס — הנחה-פּרייזען.

קליינע אַנאָנסען

1 זלאָטי

אַנאָנס ביז 15 ווערטער

פריץ פאַסטענס

אַן ערשטקלאַסיגע שניידערין צו קליידער ווערט פון זאָפאָרט געברויכט אויף שטענדיגע אַר-בייט. צו ערפאַהרען ביי שיע דוד ניעדזשוויעדזש, אין געוועלב, זגערזשער 12.

עס ווערט געזוכט זאָפאָרט אַ טיכטיגע סינ-קערין צו שאָקאָלאַדען-אויסאַרבייטונגען. צו מעלדען זיך ביי פירמאַ „Flamengo", Piłsudskiego 16

לאָקאַלען

אַ שטוב מיט אַ קוך און אַן אַנצעלנע שטוב פראָנטאָווע, זוניגע צימערן פון זאָפאָרט צו פער-מיטען. צו ערפאַהרען פראַנצישקאַנער 30, ביים ווירט

געלעגענהייטליך איבערצוגעבען אַ קאָנצע-סיאָנירטער לאָקאַל מיט 3 רענדער-מאַשינען, ווי אויך אַ מאָטאָר מיט אַלע איינריכטונגען. צו ערקונדיגען אין אַדמיניסטראַציע.

אַ העדליכער לאָקאַל ביי נאָוואָמיעסקאַ, גע-אייגנעט אויף אַ באַנק, לעטשניצע, גרויסען רעס-טאָראַן, קאָנפעקציע-לאַגער א. ז. וו. איבערצוגעבען טעל. 240-70 (3—5 נאָכמ.

פערשידענעס

אכטונג, סוחרים פון נאָוואָמיעסקאַ געגענד! אין באָמבערג׳ס עקספּעדיציע אויף נאָוואָמיעסקאַ 4 ווערען אָנגענומען פּאָסט-פּאַקעטען צו עקספּעדירען פאַר 1 זל. (נעפּאַקעטע פאַר 60 גר.) די פּאָסט-נומערלעך ווערען באַלד אין דער עקספּעדיציע אָנגעקלעבט.

7003

אַ הענדשקע-מאַכער, וואָס האָט געענדיגט די לעהר, וויל אַרבייטען אויף פּראַקטיק אומזיסט. צו ערקונדיגען זיך טעל. 160-49 פון 10—1 בייטאָג.

די גלויביגע פון דער אופאַדלאַשטש פון לייבוש שפּירא ווערען געבעטען צו ווענדען זיך צו דאַפנער, זגערזשער 11.

6911

געלעגענהייטליך אַ לאַפּקע-פּאַלטען צו פער-קויפען. פּאָלודניאָווע 31, וו. 16.

7004

אַכטונג! די בעסטע און געשמאַקסטע כשר׳ע מיטאָגען, ביליגער ווי איבעראַל, גיט אַרויס דער בעוואוסטער היגיענישער רעסטאָראַן פון הערמאַן לצווינסקי, פּילסודסקיעגאָ 39, פראָנט, 2. שט.

אַנאָנסען-פּרייז פאַר אַ מילימעטער-שורה
פאַר׳ן טעקסט—18 גר. פרייטאָג און ערב-יו״ט—24 גר. אין דער זייט 8 שפּאַלטען
אין טעקסט—40 . . . . . 60—
זאַכ׳ן טעקסט—12 . . . . . 18—
אויסער דער שטאָט 50 פּראָצ. טייערער, אויסלאַנד 100 פּראָצ. טייערער. מעלדונגען — 10 גר. אַ וואָרט

נעקראָלאָגען—20 גר. אַ מ/מ (אין דער זייט 8 שפּאַלטען)
קליינע אַנאָנסען ביז 15 ווער-טער 1 זל. יעדעס ווייטערדיגע וואָרט — 10 גר.

אַבאָנאַמענטס-פּרייז:
אין לאָדז — 4 זלאָטעס אַ חודש מיט אָפּטראָגען אַ היים. אויף דער פּראָווינץ — 5 זל. אַ חודש; אין אויסלאַנד 7 זל. אַמעריקאַ—1 דאָל.

פּעהלערן, וועלכע ענדערן נישט פּרינציפּיעל דעם אינהאַלט פון דער אַנאָנס בערעכטיגען נישט צום איבערדריקען די אַנאָנס אָדער צוריקצוצאָהלען פאַר דעם אַנאָנס

פאַר׳ן אינהאַלט און טעַר מין פון די אַנאָנסן איז דער פערלאַג נישט פעראַנט-וואָרטליך. די אדמינ. איז אָפען בייטאָג און ביינאַכט.

Za wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg
Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman
Czcionkami i druk. rotac. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.